

Bruožai

Rašo V. G.

NEI VĒLIAVOS NEI HIMNO
KAM JIE TARNAUJA
I MUSŲ SKAITYTOJUS

Vokiečių okupacija Lietuvoje pradeda reikštis tikrose spalvose. Šiomis dienomis gavome pranešimą, kad nazių komisaras von Rentelen uždraudė Lietuvos žmonėms giedoti tautinį himną ir viešai iškabinti trispalvę vėliavą. Tuomi duota visiems suprasti, jog čia viešpatauja Hitleris.

Karo muziejuje buvo priedėta prie sienos lentelė paminėjimui tų, kurie žuvo Klaipeidos sukilime, 1923 metais. Vokiečiai tą lentelę nuėmė. Kitoje "Sandaros" vietoje rasite pranešimą, jog panaikinta ir laikinoji Lietuvos vyriausybė.

Iš visų užsilikusių valstybių, šiuo momentu daugiausia simpatijos Lietuvai reiškia Švedija. Jos spauda ne tik stebisi nazių elgesiu Lietuvoje, bet švedų Raudonąsias Kryžius pradėjo organizuoti pagalbos nuos karą nukentėjusiems lietuviams.

Švedija nenori, kad Baltijos pakraščiuose išgalėtų naziai, arba bolševikai. Del to ji taip ir susirūpinusi Lietuvos, Latvijos ir Estijos likimu.

Pasitaiko ir sąžiningų belaisvių. Vienas anglų batalionas Libijoj pagavo 200 italų. Suvarė juos visus į keturius trokus ir pasileido į anglių pusę. Tuom tarpu užėjo smėlio audra ir sustabdė visus trokus. Anglai bijodami naujo užpuolimo paliko trokus su belaisviais, o patys nudumė tankuose.

Už keletos valandų audra nurimo ir koks buvo anglų nusistebėjimas, kai į jų stovyklą atpiskėjo, tie keturi trokai, pačių italų vairuojami!

Mūsų bolševikai dabar šaukia "konferencijas" gelbėti Lietuvą nuo Hitlerio. Labai gerai, bet ką gi jie daro? Išvadavę ją? Ar paliktą ją nepriklausomą? Nieko panašaus! Jie atiduotų tiesiai į Stalino nagus. Tokio "patarnavimo" mes visiškai nepageidaujame.

Sakoma, jog gimdant tik motinos kenčia. Bet ne visada buna taip. Tulas George Fulling, iš New Yorko, laukdamas įpėdinio ligoninėj taip neravosi, kad gydytojai liepė parvesti jį namo. Bet ir čia vargšas nerado ramybės. Bėgiojo iš vieno kambario į kitą iki pagaliau neatšidarė lango ir neišoko į gatvę, mirtinai susižeidamas.

Tuom tarpu motina ir naujagimis sunelis yra sveiki ligoninėje.

Amerikos lenkai surinko čia apie du milijonų dolerių šelpimui pabėgėlių, karo nelaisvių ir teikimui pagalbos okupuotos Lenkijos žmonėms. Norėdami neatsilikti nuo lenkų, mes, lietuviai, turėjom surinkti bent 250,000 dolerių panašioms tikslams. Bet kol kas mes nepadarėm nei geros pradžios!

Kurių prenumerata už "San-

SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN NEWSPAPER

SANDARA

Published by the
Lithuanian National League
of America
Consisting of 100 Branches Located
in all Principal Cities of the
United States
MAIN OFFICE
840 W. 33rd St., Chicago, Ill.
Yards 4789

METAI XXVIII

PENKTADIENIS, RUGPIUCIO O-AUGUST 15 D., 1941 M.

No. 34

Vokiečiai Panaikino Laikina Lietuvos Vyriausybę

Anglija ir Amerika Užtikrina Laisvę Mažoms Tautoms

Anglija ir Suv. Valstijos Dabar Bus Partneriai Istoriskoj Kovoj

Washington. — Prez. Roosevelto ir W. Churchillo paskelbtieji taikos punktai rodo, jog Anglija ir Suvienytos Valstijos yra nusitarusios bendrai keliauti, ješkant geresnio gyvenimo Europai ir visam pasauliui. Jos bendrai kovos prieš Hitlerizmą, o tą prašalinę, sutartinai tvarkys nuturtą ir išvargintą Europą.

Prispaustoms ir pavergtom tautoms mesta nauja viltis. Joms pažadėta pilna laisvė ir tokia tvarka, kokios patys žmonės pageidauja. Sienų pakeitimai bus galima padaryti tik atsiklausus pačių žmonių. Jokios ypatingos pabaudos nenumatoma nei vokiečiams, nei italams. Kaip tik jie nusikratys savo diktatorių, jie bus tokie pat geri, kaip ir kiti.

Jeigu taip, tai vokiečiai nieko nerizikuoja. Laimėdami, jie taptų pasaulio viešpačiais, pralaimėję jie vis vien geriau stovės, negu prieš dabartinį karą. Demokratinės šalys, iš tikro yra begalo geros širdies.

Gen. Smigly-Ridz Žmona Apgina Savo Vyra

Paryžiaus laikraštis "Paris Soir" patalpino buv. Lenkų armijos maršalo Smigly-Ridz žmonos laišką, kuriame ji teisingai savo vyro pabėgimą į Rumuniją. Girdi, jis neapleides savo armijos, bet anglų ir prancūzų vadovybė liepė jam persikelti į Rumuniją ir ten organizuoti naują armiją.

Tačiau rumunai pasirodė neišikimi lenkų sąjungininkai ir visus perėjusius sieną tuojau areštavo ir talpino į stovyklas. Minėtas maršalas dabar gyvena Palestinoj, o jo žmona randasi neokupuotoj Prancuzijoj.

darą" užsilikusi, malonėkite atsinaujinti, nes kitaip busime priversti sustabdyti laikraščio siuntinėjimą. Paskirti porą dolerių į metus parėmimui lietuviškos spaudos, nėra daug. Už tuos pinigus jus gausite keliaropai daugiau vertės žiniomis, pasiskaitymais, pasikalbėjimais.

Kiekvienas susipratęs, kulturingas Amerikos lietuvis turi būti savojo laikraščio skaitytoju ir rėmėju. Nors viskas šiandien brangsta, tačiau laikraščio prenumerata pasilieka tokia pat kaip seniau.

Demokratijai Laimėjus, Visos Pavergtos Tautos Atgaus Savo Laisvę

Anglija ir Amerika Paskelbė Taikos Sąlygas.

Kovojančios demokratijos paskelbė savo taikos punktus. Misteriskam susitikime prie Amerikos krantų, Prez. Rooseveltas ir Anglijos ministerių pirmininkas Churchill nustatė naujus pamatus Europai ir visam pasauliui pokariniam periode. Istorijoj tie aštuoni punktai užims tą vietą, kurią turėjo Wilsono 14 punktų.

Anglija ir Amerika pažada visoms tautoms laisvę ir taktišką tvarką, kokios jos pačios pageidauja. Žalioji medžiaga, rinkos ir ekonominės privilegijos bus atviros visoms šalims. Juromis ir vandenynais laisvai naudosis visi. Darbininkams bus suteiktos geresnės gyvenimo sąlygos.

Si visa programa paskelbta tam, kad parodyti skirtumą tarp Hitleriškos "tvarkos", kurioje viešpataus priespauda ir išnaudojimas ir tarp demokratinę šalių programos, kurioje visiems užtikrinama laisvas gyvenimas.

Idomu pastebėti, kad formulavime šių punktų nedalyvavo Sov. Rusijos atstovai. Toji šalis mat, per daug jau yra nusizengusi ir todėl ji nebegali būti teisėju.

Dabar aišku, kad jeigu demokratinis frontas laimės, tai Baltijos kraštai: Lietuva, Latvija ir Estija vėl taps nepriklausomos ir joms bus garantuotas saugumas nuo išorinės agresijos. Bolševikams nebus leista įkelti ten kojos.

Kaip Čechams Pasiseka Apgauti Vokiečius

Čechijoj privažiuoja daugybė vokiečių, kurie bando viską išpirkti savo markėmis. Čechų biznierių visai patarsi nuo jų ir slepia prekes. Restoranuose yra du valgyklų sąrašai; vienas vokiečių kalboj, o kitas čekų. Bet į vokiečių sąrašą ne visi valgiai įtraukiami, kuriuos patiekia restoranai.

Prahoje neseniai buvo toks atsitikimas. Du vokiečių kariai atėjo į valgyklą ir pareikalavo jautienos. Jiems pasakė, jog neturi. Tuom tarpu, už kiek laiko prie stalo sėdintiems čekams patarnautojas atnešė dvi porcijas jautienos. Vokiečiai taip užpyko, kad tuojau areštavo savininką.

Grupė Amerikiečių Irake Po Anglų Apsauga

Suv. Valstijų atstovas Irake Paul Knabenshue, juoduose marškiniuose su grupe amerikiečių, Bagdato mieste. Jie visi dabar yra po anglų kareivių apsauga.

Del Ko Naziai Paskyrė Lietuvai Savo Komisarus

Bernas. — Šveicarų spauda pakartojo vokiečių aiškinimą del ko jie Lietuvoje įvedė savo administraciją ir panaikino laikiną Lietuvos vyriausybę. Girdi, to reikalavusi karinė situacija, krašto sunaikinimas ir deportacija daugelio lietuvių inteligentų ir darbininkų į Sovietų Rusiją.

Odesa Gali Buti Visai Sunaikinta

Vokiečiai Apsupo Tą Miestą Iš Visų Pusių.

Londonas. — Nepaprastu greitumu vokiečiai perlėkė 300 mylių ir atkrito Odesos miestas, svarbų uostą prie Juodosios jūros. Apie 100,000 raundarmiečių atsidurė kilpoje. Dalis jų bandys pabėgti laivais, kiti grumsis iki paskutiniųjų.

Odesa yra gerai apginkluota ir jeigu rusai čia laikysis, tai miesto sunaikinimas yra neišvengtinus.

Baltgudija ir Ukraina Greit Neregės Laisvės

Stockholm. — Baltgudija su Minsku tapo prijungta prie "Ostlando", o apie atstatymą Ukrainos naziai visai nekalba. Ukrainiečių atamanas Skorodas paski, 70 metų senukas, buvo atsikreipęs į Hitlerio štabą, klausdamas ar jam bus leista dalyvauti paliuosutos Ukrainos veldams, tačiau jokio atsakymo negavo.

Matyt, vokiečiai patys valdys tuos kraštus ir kiek galėdami eksplotuos jų gamtinius turtus. Apie kitų laisvę jie nesvajuoja.

Fordo dirbtuvėse, kur gaminama orlaiviai darbininkai turės dirbti dešimt valandų dieną.

Vokiečiai Vargiai Ar Spės Nugaleti Rusus Pirm Žiemos

Londonas. — greit sueis du mėnesiai kaip tęsiasi nazių bolševikų karas. Per tą laiką vokiečiams nepasisekė išgauti ir sunaikinti raudonųjų divizijas. Atrodo, jog karas turės užtrukti iki žiemos. Vokiečiai jau dabar prie to ruošiasi, bandydami pasiekti Volgos upę ir čia sudaryti pastovų frontą.

Išvykusiems į Vokietiją Liepia Pasilikti

Pirm karo su Sovietų Rusija, vokiečiai buvo išgubenę savo kraštą apie 50,000 Lietuvos piliečių. Didžiumą jų apgyvendino okupuotoj Lenkijoj, pristatydami juos dirbti prie žemės ujos. Dabar, kai bolševikai tapo išvyti iš Lietuvos, tie emigrantai norėtų grįžti į Lietuvą.

Tačiau vokiečių vyriausybė jų neleidžia. Prašaniems trum pai atsakoma: jus čia daugiau reikalingi. Išvežtieji bijosi, kad jiems nereikėtų pasilikti sveitimoj žemėj amžinai.

Persija Atsidurė Kebloj Padėty

Londonas. — Persija dabar skiria anglus nuo rusų ir tosa dėl į ją atkreipė daugiau dėmes abi kariaujančios pusės. Naziai mėgina ten išgalėti ir sutrukdyti rusų su anglais susijungimą. Pastarieji gi yra pasiruošę okupuoti Persiją, kaip tik vokiečiai artinsis prie Kaukazo.

Persija turi apie 10 milijonų gyventojų, iš kurių trečdalis yra klajunai, Kariuomenės tikroj to žodžio prasmė ten nėra.

International Harvester Co. Chicagoje, 55,000 darbininkų gaus į metus \$5,500,000 padidinto užmokesnio.

Naziai Uždraudžia Giedoti Himną Ir Kelti Vėliavą

Kaip Buvo Likviduota Laikina Lietuvos Vyriausybė

Išsiskirdami Ministeriai Padėjo Vainiką Ant Nežinomojo Kareivio Kapo.

Stockholm. — Švedų laikraščio "Aftonbladet" korespondentas praneša iš Berlyno, jog Vokietijos komisaras "Ostlandui", Lohse panaikino laikiną Lietuvos vyriausybę, kuri buvo susidariusi birželio 23 dieną.

Tuojuo po to "buvusių Lietuvos žemių" komisaras von Rentelen sudarė savo administracinę komisariata, kuris tiesioginiai priklauso vokiečiams. Jis padalintas į tris šakas: politinis departamentas yra po vadovyste generalinio štabo pulkininko Kubiliuno; ekonominis departamentas po vadovybe prof Jurgučio; susisiekiimo skyrių tvarkys Germanas, buvęs susisiekiimo ministeriu.

Gen. S. Raštikis, kuriam pasitiki visas kraštas, negavo jokios vietos. Išgirdę apie savo atstatymą laikinosios vyriausybės nariai, vadovaujami Ambrozevičiaus, susirinko visi prie nežinomojo kareivio kapo ir uždėjo vainiką. Karių ministerių veiduose buvo matyti ašaros. Didelis nusiminimas pakeitė neseniai dar buvusį Kauno gyventojų tarpe entuziazmą. Laikraštis "Aftonbladet" pažymi, jog Baltijos kraštų viltys atgauti nepriklausomybę subyrėjo į šupulius.

Švedai Pareiškia Savo Simpatijas Lietuvai

Stockholm. — Švedų laikraštis "Aftonbladet" idėjęs plačius aprašymus apie lietuvių sukilimą, pabrėžia, jog visa švedų tauta simpatizuoja lietuvių pastangoms atgauti savo nepriklausomybę. Švedų Raudonąsias Kryžius, kuris daug gelbėjo Suomiams, savo veiklą rengiasi išplėsti ir į kitus Baltijos kraštus.

Karas Gali Užsitęsti Desėtką Metų

Jei Sov. Rusija bus supliekta ir naziams teks turtingi aliejiaus laukai Kaukaze, tai Vokietija galės laikytis prieš Angliją ir Ameriką bent desėtką metų. Tai bus ne armijų karas, bet orlaivių ir finansų.

Lietuvos Kraštas Turės Mažiau Teisių Negu Čechų Protektoratas

Vokiečiai Pasiskirs į Valdžią Tokius Lietuvius, Kokius Jie Norės

Londonas. — Švedų laikraštis "Dagens Nyheter" praneša, jog vokiečiai nepripažino nei Lietuvos valdžios, nei pačios nepriklausomybės. Lietuva tapo padalinta į tris apygardas: Kauno, šiaulių ir Vilniaus ir visi jie priskirti prie "Ostlando".

Gauleiter (vadas) Lohse, paskirtas "Ostlando" komisaru, išleido atsišaukimą į buvusios Lietuvos valstybės gyventojus, kviesdamas bendradarbiauti su vokiečiais krašto atstatymo ir prižadėdamas, kad bendradarbius jis pasiskirs iš vietinių gyventojų. Tame atsišaukime nepasakyta nei žodžio apie laikiną lietuvių vyriausybę arba apie pačią nepriklausomybę.

Priešingai ten pasakytą: "Tie, kurie bėgys 20 metų žadėjo tiek laisvės, rėmė savo politiką ant Rusijos laimėjimo prieš Vokietiją. Nuo to laiko, kada vokiečiai užleido sovietams lietuvių žemę, buvusi lietuvių valdžia parodė savo tikrą veidą."

Lohse paskyrė von Rentelen komisaru buvusios Lietuvos valstybės žemių. Pirmas jo pareidymas buvo nukreiptas prieš žydus. "Dagens Nyheter" spėja, jog Lietuvos krašto gyventojai turės mažiau teisių, negu čekų protektoratas.

Estija ir Latvija Daug Daugiau Nukentėjo

Londonas. — Sukilimas prieš bolševikus pilnai pavyko Lietuvoj, bet Latvijoj ir Estijoj jie buvo žiauriai sutrempti. Bolševikai sušaudė desėtkus tankstančių civilių žmonių ir ten kur pasirodė partizanai visa aplinkė buvo sunaikinta.

Šiaurinė Latvija ir Estija atrodė kaip po didelio gaisro. Spėjama, jog šiam kare žuvo apie trečdalis estų tautos.

Rytų Galicija Negavo Autonomijos

Ukrainiečių apgyventa Rytų Galicija, kuri pirmiau buvo Lenkijos dalim, negavo jokiu palengvinimų ir vokiečiams okupavus tą kraštą.

SANDARA

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER

Published Every Friday by the

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE of AMERICA

Editorial Office: 840 West 33rd St., Chicago Telephone Yards 4789

SUBSCRIPTION RATES:

In The United States per year \$2.00
In Canada and All Foreign Countries per year \$3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.

Sandara yra Savaitinis Laikraštis, leidžiamas kas Penktadieniai.
Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros,
840 West 33rd St., Chicago, Illinois

UŽSAKYMO KAINA:

Suvenyrose Valstijose metams \$2.00
Užsienyje metams \$3.00

Del Ko Verta Pirkti Valdžios Išleistus Apsaugojimo Bondus

Visiems, kurie turi atliekamą dolerį, dešimkę, ar šimtinę patartina nusipirkti "Defence Savings Bonds". Tai yra geras, saugus investentas ir sykiu parama šiai šaliai. Pirkdami šiuos bondus jus susitapsinsit atsargą lietingai dienai, kuomet ateis blogesni laikai. Tas vertybes jus galėsite bilė kada iškeisti į "cash" ir gauti tinkamą nuosimti.

Kuo daugiau žmonės pirsks tų paskolos lakštų, tuo geriau ši šalis galės apsiginkluoti ir atremti išorinius priešus. Japonai, naziai ar kiti neprasyti svečiai nedrįs kojos kelti į šį kontinentą, kuomet matys, kad Suvienytos Valstijos turi užtektinai ginklų jų atremimui.

Sukilimas Nebuvo Veltui

Dabar paaiškėjo, jog vokiečių spauda nei žodžio nesuminėjo apie sukilimą Lietuvoje. Neprasitarė nieko ir nazių kariška vadovybė. Mes tą pažymim ne dėl to, kad butum norėję išgirsti ką nors panašaus. Nazių ignoravimas šiuo atžvilgiu reiškia nesiskaitymą su lietuviais, latviais ir estais. Europa dabar esanti Hitlerio nuosavybė; vokiečiai ten bus ponai, o kiti — tūrnai.

Neatkreipė dėmesį vokiečiai ir į lietuvių paskelbtą Lietuvos nepriklausomybės deklaraciją iš Kauno radio stoties sukilimo metu. Nazių akimis žiūrint, toji deklaracija buvo tik vaikams pasibovyti. Jiems okupavus Lietuvą, vyriausiais administratoriais bus vokiečiai; tas kraštas turės jiems tarnauti. Akyvaizdojų perspektyvų, išskyla klausimas, ar ne veltui lietuvių jaunuoliai stoji į kovą su bolševikais? Ar gi tie 10,000 lietuvių žuvo tik tam, kad bolševikų okupaciją pakeisti kita, gal ne taip žiauria nazių okupacija?

Nors mūsų išvedžiojimai ir kalbos situacijos nepakeis, tačiau visus tuos įvykius nereikia spręsti šių dienų mastu. Turime pažvelgti toliau į ateitį, į tai kas stovi prieš mumis. Sukilimas įvyko pats savaime. Tai neišvengtina paseka bolševikų barbarizmo. Lietuviai norėjo parodyti, jog jie nepakenčia okupantų, jog jie trokšta laisvės. Sukilėlių narsumas parodė, jog lietuvių tauta nėra ištižus ir lengvai pavergžiama, kad ir didžiausio prispaudėjo. Ateity, kuomet bus svarstomas atskirų tautų likimas, niekas neišdrįs pasakyti, jog lietuviai yra persilpnę turėti savo nepriklausomą valstybę.

Rusų-Lenkų Sutartis ir Lietuva

Nors į sutartis šiandie mažai kas kreipia dėmesį, tačiau kartais pasitaiko "unoro" ir tarp melagių bei vagių. Nei Lenkija, nei Sovietų Rusija ypatingu sąžiniškumu sutarčių pildyme nepasirūmė. Todėl ir neseniai pasirašyta tarp tų dviejų kraštų "taikos" sutartis gyvuos tik iki Hitleris bus pavojingas vieniems ir kitiems.

Bet prie šio pakto yra netiesioginiai prisidėjusios Anglija ir Suvienytos Valstijos. Pastarosios yra kaip ir garantija nuo suktybių ir išsisukinėjimų. Todėl į tą dokumentą tenka pažiūrėti truputį rimčiau, negu į visas kitas "nepuolimo" sutartis, kurias pasirašė bolševikai su Suomija, Baltijos valstybėmis, ta pačia Lenkija, na ir Rumunija.

Jei tas paktas po karo turės kokios nors reikšmės, tai Lietuva gali tapti nepriklausoma, bet vėl be Vilniaus. Anglija pareiškė, jog ji nepripažįstanti Lenkijos sienų pakeitimo po rugsėjo 1 dienos, 1939 metų. Žinant lenkų būdą, galime būti tikri, kad jie pirmiausia šoks pasigrobtį Vilnių.

Bet čia išskyla dar viena problema. Sovietų Rusija atsakė pripažinti buvusios Lenkijos sienas rytuose. Tą dalyką, girdi, reikės spręsti vėliau, kai ateis ramesnis laikas. Maskva gul but pati norės pasiimti Vilniaus koridorį ir grįžti į Baltijos kraštus. Su tuom lenkai nesutiks; nesutiks ir Baltijos kraštai. Tuomet tarp Sovietų Rusijos iš vienos pusės ir Lenkijos bei Baltijos kraštų — iš kitos pusės gali kilti karas. Karo pasekmės gali priklausyti nuo to, kaip

bus stipri Rusija. Čia, žinoma, yra tiktai spėlojimai, bet šiam keistam pasauli visko gali atsitikti.

Žodis į Musų Veikėjus

Mes jautėmės nusilpnėjusiais, kuomet nebuvo ko veikti; mes nusiskundėm pakrikimu, kuomet niekuom nereikėjo rūpintis. Musų veikėjai kritikuodavo vienas kitą, o pačios srovės manė, jog jos gyvuoja tik dėl pagražinimo iševijos. Bet tie "gerieji" laikai jau praėjo.

Dabar turime pažiūrėti kitokiom akim į musų veikimą ir kitaip suprasti savo pareigas. Pirmiausia mes atsikreipiame į pačios ALT. Sandaros narius-darbuotojus. Mes turime arčiau susiglausti prie vieno kito, atgaivinti tą dvasią, kuri buvo mummyse anais laikais, kai dirbom dėl Lietuvos. Bukime pasirengę užimti senasias vietas ir su tokiu pat atsidavimu ir pasiaukavimu imtis naujų pareigų.

Savo gerus norus turime paversti į akciją. Savo idėjas, kurias mes branginom per ilgą eilę metų, privalom paskleisti daug plačiau ir toliau; organizaciją, kurioje buvom ir esam nariais — pavartokim Lietuvos išlaisvinimui. Mes stovime ant teisingo kelio, tik reikia juomi pasijudinti visiems išykyio ir sutartinai. Daugiau drąsos, daugiau pasitikėjimo savimi! Nesėdėkim užpakalinėse sėdynėse ir nelaukime, kad kiti atliktų visus darbus už mus.

A P Ž V A L G A

PIRMIAU VIENĄ KALBĖJO, O DABAR KITKĄ

Pradėdamas savo žygį prieš Sov. Rusiją, Hitleris pareiškė, jog Lietuvos vyriausybė kreipusis į jį prašydama pagalbos prieš bolševikų invaziją į Lietuvą. Jis tačiau, nenorėdamas kivirčių su Maskva, tokį prašymą atmetė.

Dabar, kai naziai okupavo Lietuvą, Hitlerio įpėdinis Lietuvoj von Rentelen užgiedoj visai kitą melodiją. Jis apkalantino buv. Lietuvos valdžią "ješ kojime užtarimo" demokratinėse šalyse. Reikia gi naziams rasti kokį nors kabluką prikibti prie lietuvių ir atimti tą laisvę, del kurios buvo sukilę prieš bolševikus.

SLA. PILDOMA TARYBA PRITARIA CĖNTRŌ KĖLIMUI Į BROOKLYNĄ

Mūsų korespondentas praneša iš New Yorko, jog visiems Pildomos Tarybos nariams buvo išsiuntinėta krivulė su užklausimu ar jie sutinka, kad centras būtų perkeltas į Brooklyną. Tarybos nariai pritarė šiam sumanymui ir pasamdė architektą sudaryti planą buv. "Vienybės" namo tolesniam remontui.

Pertaisymas antro ir trečio aukštų gali kainuoti \$10,000. Kaikurių manymu, toks investentas apsimokės, nes toji vieta dabar yra tuščia, o takus už ją reikia mokėti. Šiuose tai pertaisytuose aukštuose tilps susivienijimo centro raištinė, redakcija, spaustuvi ir dar liks vietos svetainiukei.

UKRAINIEČIAI IR WASHINGTONAS

Grupė New Yorko ukrainiečių buvo nuvykę į valstijos departamentą Woshingtone, prašydami paremti nepriklausomos Ukrainos idėją. Į tai departamento valdininkai atsakė jiems: "Jus geriau rūpin kitės Amerikos reikalais".

Washingtonas, matyt, žiuri į Ukrainos atstatymą, kaip į nazių "skymą" ir jokios sim-

patijos tam neparodo. Gaila. Ukrainiečiai jau ješkojo laisvės tais laikais, kuomet dar Amerika nebuvo atrasta.

MES TOKIOS PAŠALPOS NEBUTUMEM PRIEMĖ

Tik ką užsibaigusiame AL. Romos Katalikų Federacijos Seime, kuris įvyko Marianopolio Kolegijoje, vienas atstovas pareiškė apgailėstavimą del ko Lietuvos valstybinės įstaugos neskirtdavo bent po 500,000 litų į metus sustiprinimui Amerikos lietuvių "širmailės reikšmės veiklos".

Toks paskirimas būtų buvus tikra nuodėmė. Jokia save gerbianti lietuviška organizacija negalėjo priimti aukš iš Lietuvos. Tik įsivaizduokite — varguoliai Lietuvos žmonės šelptų turtingiausios pasaulyje šalies piliečius! Ukininkas, vaikščiodamas basas, dėty centus ir litus kad palaikyti lietuvišką veikimą tarpe tų, kurie važinėjasi automobiliais, gyvena gražioje rezidencijoje ir puikiai gyvena! Ar gi nebūtų buvus mums sarmata priimti tokius pinigus?

APIE "GARSIAJĄ STALINO LINIJĄ

Stalino fortifikacijų linija tęsėsi nuo Leningrado iki Juodųjų Jūrų. Ji buvo 2,700 kilometrų ilgio ir 150 kilometrų pločio. Tos linijos statybą prižiūrėjo inžinierius Pivarov ir syki į sąvaitę asmeniškai išduodavo raportus pačiam Staliniui. Šios tvirtovės buvo skaitomos "nesulaždomomis".

Įdomu pastebėti štai koks faktas. Prie statybos buvo apie 300,000 stipresnių vyrų, paimtų iš koncentracijos stovyklų. Tą pripažįsta patys bolševikai. Šie žmonės dirbo už pusdykį, kaip kaliniai. "Politiniai nešistikimi buvo naudojami taip pat kanalų kasimui, miškų kirtimui ir darbai įvairiose kasyklose. Jų irgi buvo šimtai tukstančių. Tai dabar apskaitliuokit kiek galėjo buti gyventojų tose koncentracijos stovyklose? Greičiausia keli milijonai vyrų, moterų ir net vaikų.

Penkta dalis žemės paviršiaus yra užimta tyrumomis.

Jie Kitus Skriaus - Savus Proteguos

Kas Turi Stovėti Pirmoj Vietoje Valstybės Ar Bažnyčia?

Kuomet pradžioje gegužio mėnesio, š. m. Lietuvos prez. A. Smetona aplankė Chicagos arcivyskupą Stritchų, jo puikioje rezidencijoje, tai arcivyskupas tairavosi tik apie bažnyčios padėtį po bolševikų jungu. Gavęs paaiškinimą, jis pagyrė lietuvius už lojalumą šventam Sostui ir pasiaukavimą "tikram tikėjimui". Apie Lietuvos nepriklausomybę ne buvo prisiminta.

Galimas daiktas, jog dvasiškiui rūpėjo tik bažnyčios reikalai. Kiekvienam savi marškiniui yra artimesni kunui. Politikas būtų teiravęsis apie tai kaip bolševikų režimas atsiliepė į Lietuvos žmones, koki yra jų ekonominė padėtis ir pan. Tame nieko nuostabaus, nes bažnyčios ir pasaulinės politikos sritys yra skirtingos ir jų atstovai turi ne vienodas misijas.

Amerikos lietuvių katalikiška spauda tų skirtingumų nemato. Pastaruoju laiku ji ėmė garsiai kalbėti, jog atstatyti ji Lietuva turi būti valdoma grynai katalikiškai, jog bažnyčios interesai turi vyrauti ant valstybės; taip sakant, nepriklausoma Lietuva privalo tapti ištikima švento Tėvo tarnaitė, dirbanti bažnyčiai be jokio atlyginimo.

Negalima Vienus Skriausti, o Kitus Proteguoti

Tokia valstybė nebūtų valstybė, bet tik bažnyčios provincija. Lietuvoj buvo, yra ir bus ne vien katalikų tikėjimo žmonių. Ten rasime protestonų, izraelitų, pravoslavų ir visais be jokio tikėjimo piliečių. Jie jaustųsi nuskriausti, nepatenkinti, jei valstybė tarnautų tik katalikam. Kas atsitiktų Amerikoje, jei metodistai, ar baptistai pasiskelbtų oficiale šalies religija ir visas kitas sektas paimtų savo kontrolėn? Katalikai pirmieji pakeltų baisiausį triukšmą, kad čia praktikuojama favoritizmas ir nelygybė. Ir jie turėtų pamatu protestuoti. Jei visi piliečiai yra lygus, tai kodėl jų tikėjimai neturi būti lygus? O kad tą lygybę išlaikyti, tai valstybė reikia pastatyti aukščiau religijų ir partijų. Šitokis nusistatymas yra sveikas ir teisingas. Jis gelbsti palaiykti piliečių vieningumą, patriotizmą ir toleranciją.

Lietuvos valstybė pirmoj eilėj privalo tapti lietuviška. Jos pareiga — rūpintis savo piliečių laisvės apsaugojimu, ekonominiu gerbuviu, apsvietos platinimu, tvarkos palaikymu, bet ne poterių mokiniu arba gaudymu šliupu pasekėjų. Tuos dalykus galima drąsiai palikti bažnyčiai. Praeitais amžiuose tarp valstybės ir bažnyčios kildavo varžytinės del pirmenybės. Ir ten, kur bažnyčia grodavo pirmą smuiką, greitai įvykdavo visų galų pairamas. Taip atstiko su Lietuva po Jogailos krikštoto.

Daugelis esam skaitę poemą apie senovės lietuvių did-

vyrį Kondrotą Valendrotą, kurį apdainavo Adomas Mickėvičius. Kryžiuočiai užpuolė Lietuvą, pagrobė mažutį Keistučio sunų ir nusigabeno į Marienburgą. Ten jis buvo auklėjamas katalikiškoj dvasioj ir kai išaugo jis tapo geru kataliku ir narsiu kovotoju.

Vienas Pavyzdys iš Lietuvos Istorijos

Ne syki jis kovėsi su maurais Ispanijoje, saracinais Prancuzijoje ir kunigaikščių turnantuose. Kada jis grįžo į kryžiuočių ordoną, tai kryžiuočiai jį išrinko savo mistru ir vadu. Laikė karunacijos ir puotos vienas senukas lietuvis kanklininkas priminė jam iš kur jis yra kilęs ir kas yra jo gimtinė. Kondrato Valendroto širdyje užsidegė lietuviškumo kibirkštis, kuri greitai virto į didelę liepsną. Nuo tos dienos jis nebeturėjo ramybės.

Už kiek laiko kryžiuočiai surengia platų žygį prieš lietuvius, kad juos "apkrikštyti". Kondrotas turi tam žygiui vadovauti. Jis augula Vilnių, bet jo nepuola. Išbuna kryžiuočiai keletą mėnesių, o jų vadas vis nepradeda mušio. Atėję žiema su baisiais šalčiais ir pūgomis. "Krikštytojai" ėmė šalti ir kristi kaip musės. Prasidėjo bėgimas ir panika. Ne daugelis spėjo grįžti į Marienburgą.

Ordeno vyresnieji suprato, jog Kondrotas Valendrotas juos išdavė. Vienuoliai surengė jam teismą ir išneša mirties nuosprendį. Tačiau, akyvaizdojų savo teisėjų, jis pasako, jog atkeršinęs už padarytas Lietuvai skriaudas ir pats nusinuodija.

Jei Kondrotas Valendrotas būtų statęs bažnyčios reikalus

aukščiau patriotizmo, tai jis būtų sunaikinęs Lietuvą ir išgriovęs Vilnių. Bet tautos gerovė jam buvo pirmoj vietoj ir šiam tikslui jis paaukavo viską. Taip turėtų jaustis ir kiekvienas sąmoningas pilietis. — M. V.

Ragina Suburti Visus Amerikos Lietuvius Prie Vieno Centro

Amerikos Lietuvių Spaudos Kluibas, susirinkime buvusiam 1941 m. liepos 24 d., SLA. Centro patalpose, 307 W. 30th St., New York, N. Y. priėmė sekančią rezoliuciją:

KADANGI Amerikos Jungtinėse Valstijose, gyvena trečia dalis lietuvių tautos; ir

KADANGI Jau praslinko pusantų metų nuo rusų įsi-birovimo į Lietuvą, atnešė Lietuvai didžiausią nelaimę, o Amerikos lietuviai dar nesušibūrė į vieningą darbą, gelbėjimui Lietuvos iš nelaimės, nebeistiesė savo broliams rankos; ir

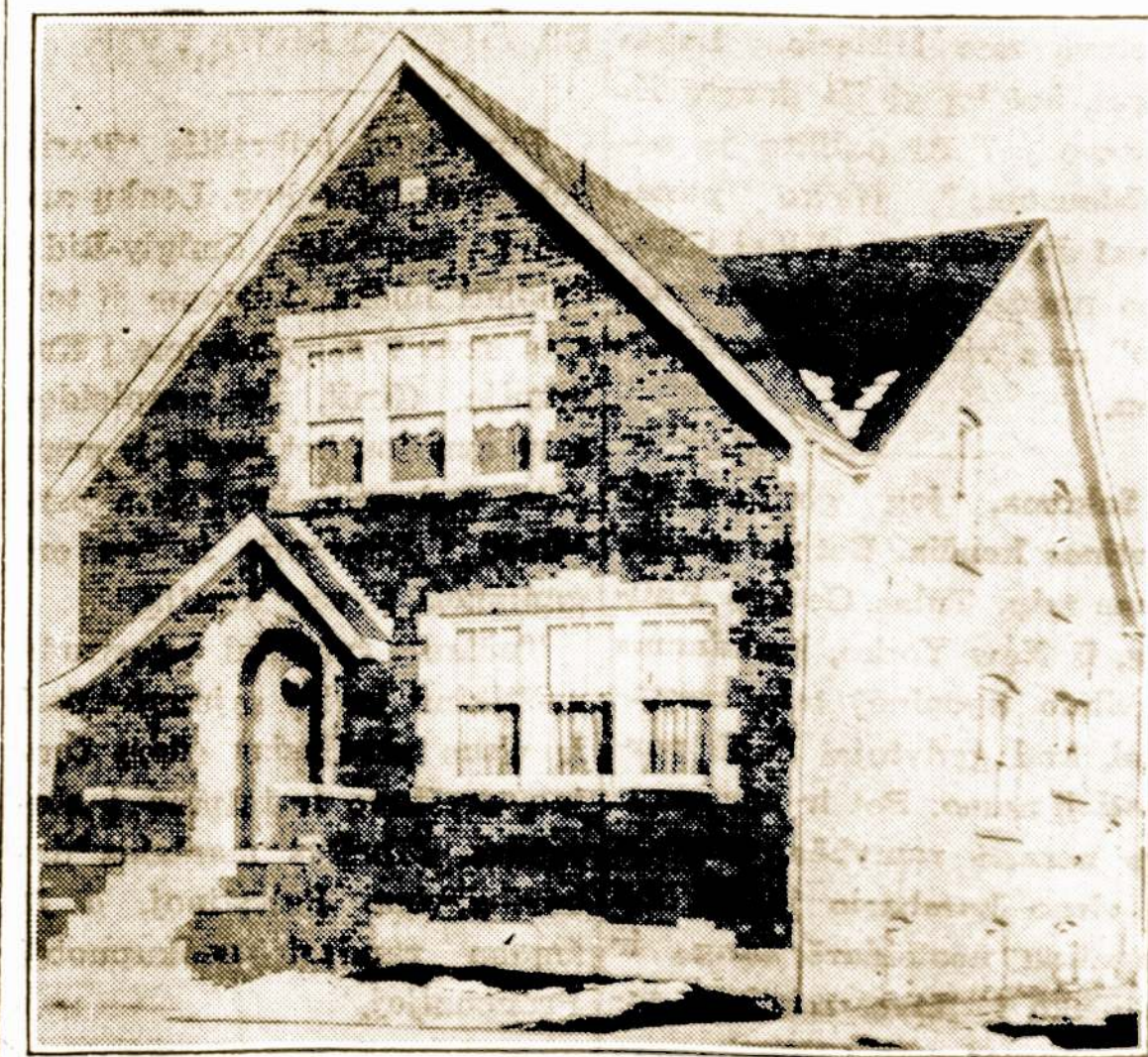
KADANGI per tą laiką susiorganizavo įvairus komitetai ir fondai, sąjungos, bet ligi šiol nėra vieno cento.

TODEL Lai kurie nutarta, atsišaukti į visas centralines organizacijas, sąjungas, klubus, fondus, komitetus, laikraščius (išskiriant bolševikus) kad susauktų SEŠTĄ AMERIKOS LIETUVIŲ SEIMĄ su bendrinimui visų, be išimties, ir skirtumo, partijų, srovių ir frakcijų, sukurimui Amerikos Lietuvių Centro. Apkalbėjimui kaip geriausia būtų galima atbudavoti sugriautą Lietuvą, ir sušelpiti nukentėjusius mūsų brolius.

— V. Ambrozevičius, Kluibo Koresp.

Į metus laiko vokiečiai pagamina 25,000 orlaivių. Tik sekančiais metais Amerika galės pasiekti tokios aeroplanų produkcijos.

Nebus Niekur Taip Patogu Kaip Po Savo Stogu

JEI TAMSTOS MANOTE STATYTI SAU NAMĄ PASIRINKTOJ APYLINKĖJ, TAI LEISKITE MAN SUTEIKTI JUMS KELETĄ PATARIMŲ IR PASIULĖMŲ.

DABAR YRA LAIKAS PRADĖTI DARBĄ IR ĮSIGYTI TOKĮ NAMĄ, APIE KURĮ JUS NUOLAT. SVAJOJAT. ATVAZIUOKIT PAS MANE Į OFISĄ IR AS JUMS PARODYSIU UZBAIGTUS NAMUS, KURIE JUMS PATIKS IR BUS LABAI PRIENAMI.

John Pakel

GENERAL BUILDING CONTRACTOR

6816 S. Western Ave. Tel. Grovehill 0306

Pittsburgho Žinios

Lietuvai Gelbėti Diena Pittsburghe Buvo Labai Pasekminga

Ispudinga Sporto, Muzikos ir Patriotinio Programa

Pittsburgho lietuvių rengtas piknikas, arba "Lietuvai Gelbėti Diena" gerai pavyko. Turbut kaip Lietuvių Ukis stovi, tai pirmą kartą matė tiek žmonių. Ju buvo privažiavę ne tik iš Pittsburgho apylinkių, bet iš Clevelando, Erie, Chicagos ir Bostono.

Mūsų smarkusis Ed. Schultz tvarkė sportą. Reikia pasakyti, kad tuo programu liko visi patenkinti. Pirmiausia buvo šokimas ir aukštį, ką atliko Bernotas ir Pittsburgho Universiteto atletai. Sekantis buvo Basketball rungtynės tarpe Soho lietuvių čempionų 1941 metais ir Dequesne čempionų 1940 metais. Zaidimas buvo gana aktualus, nes Duquesne lietuviai buvo labai nepatenkinti, kam Soho lietuvių tymas, vedamas J. Kazlausko, atėmė jiems vainiką. Šiame žaidime, prie karštos saulės Duquesne gavo 14 pointų, o Soho — 6.

Bložis Sumušė Pasaulinį Rekordą

Trečia sporto rušis buvo rutulio ir diskos metymas. Čia dalyvavo lietuvių žvaigždė p. Bložis, specialiai atvykęs iš New Jersey. Jis grumėsi taip pat su Pittsburgho Universiteto atletais, Čia Bložis lietuviškuose laukuose tiek įsimaigino, kad diskas nulėkė net 255 pėdas. Universiteto raferį pareiškė, jog tai pasaulinis rekordas. Bet įrekorduoti turbut nebus galimas, nes tas viskas atsitiko piknike. Bet vis vien Bložis yra čempionu.

Toliau sekė muzikalė programa ir prakalbos. Pirmiausia choras sudainavo 8 liaudies dainas. Po to Lietuvos konsulas Chicagoje p. P. Daužvardis pasakė įspudingą kalbą apie Lietuvos padėtį. Sekantis kalbėtojas buvo adv. F. Bagočius, iš Bostono. Savo kalboje jis prilygino Hitlerį prie didžiausios gyvatės, kuri viską ryja, o Staliną prilygino prie didžiausio krokodilo, kuris irgi ryja kas tik papuola.

Pelno Liks \$300.00

Trečias kalbėjo tai Lietuvos karo laivo kapitonas Labanuskas, kuris pasveikino Amerikos lietuvius ir prašė kovot ir dirbi, kad Lietuva vėl liktų nepriklausoma valstybė. Keturto kalbėtoju buvo jaunas kunigas, pabėgęs iš Lietuvos. Kalbą pasakė taip pat p. P. Pivarunas, primindamas, kad Amerikos lietuviai turi dirbti įšvieno savo senos tėvynės paluosavimui.

Pikniko pirmininku buvo adv. Ed. Schultz, o programo vedėju P. Dargis. Pelno Lietuvos reikalams liko \$300.00. S. Starta, iš Wilmerdin, Pa. paaukojo \$5. Lietuvos reikalams. Jis priminė, jog kadangi pas juos nėra kam rupintis Lietuvos atvadavimu, tai jis nors čia prisideda su savo penkine.

— J. Virbickas.

Lietuvos iždas, 1768 metais turėjo 3 mil. auksinių pajamų. Tie pinigai pasilikdavo Lietuvoj ir neidavo į Lenkiją.

Sandariečių Ekskursija į Erie, Pa. Rezortą

Sekmadienį, rugpjūčio 3 d., aštuntą valandą iš ryto, 8 automobiliai pilni žmonių leidosi į Erie ežerą pasimaudyti. Rytas buvo labai gražus, o kelias geras; tik važiuok ir norėk! Už keturių valandų jau buvom paskirtoje vietoj. Neužilgo suradom belaukiantį čia Pr. Savicką. Visi turėjom prišikabinę prie automobilių lietuviškas vėliavukes, kad lengviau but kits kitą surasti.

Mūsų žuvininkai p. P. Pivarunas, Rukas ir M. Vite leidos pagaut žuvies. Bet laimė, kad p. Simanavičienė, p. n. Kaulakienė nepasitikėjo ta žuvim. Jos atsivežė kumpių, dešrų ir kiaušinių, o p. Pivarunas duonos su lašiniiais. Gi Rūdžius, Kaualkis, Savickas ir Petravičė po butelį geros degtinės, na o J. A. Kazlauskas šalto alaus. Tai buvo tikra puota.

Maudytis vanduo buvo geras, nes aplink smėliai. Bet vėliau kai saulė įkaitino, tai smėlis buvo taip karštas, kad degino kojų padus. Vėliau po pietų privažiavo keli tukstančiai automobilių, bet vietos užteko visiems. Saulėj apsikepinę, grįžome į Pittsburghą kiek vienas sau.

Mūsų Susirinkimai Buna Svetingi

Negalima praleisti nesuminėjus ir sandariečių susirinkimo, kuris įvyko liepos 29 dieną pas p. A. Kaulakį. Čia buvo susirinkęs gana skaitlingas burys narių. Mitingui užsibaigus p. Kaulakienė apdėjo status visokiais užkandžiais. No, o vyrai sumetė del alaus ir gana linksmai praleidom laiką. Reikia tarti ačiu pp. Kaulakiams už tokį gražų priėmimą, o p. Zdankienei už mandagų patarnavimą.

Sekantį mitingą nutarta laikyti pas Pr. Savicką, kuris įstojo į biznį S. S., Carson gas.

— J. Virbickas.

Apie Lietuvišką Budą Arba Charakteri

Kokio Ypatybės Skiria Lietuvį Nuo Kitų Tautų?

Simonas Daukantas yra plačiai aprašęs senovės lietuvių ir žemaičių budą. Tarp kitko jis paminėjo, jog mūsų protėviai buvo svetingi, narsūs, nekerštingi, giliai prisirišę prie savo papročių ir krašto, kuria me jie gyveno. Kiti rašytojai tvirtina, jog anų laikų lietuvių lengvai galėjai išskirti nuo slavų, germanų ar kitokių grupių. Lietuvis buvo savotiškas tipas.

Amžiams bėgant, svetimos įtakos žymiai paveikė lietuvius. Pav. krikščioniškas tikėjimas daugelį sulenkino; įvedimas baudžiamos užgniaužė laisvą dvasią ir nustelbė pasitikėjimą savimi. Tas neigiamas ypatybės lengvai dar galima pastebėti ir Amerikos lietuvių tarpe. Gyvendami ir keletą dešėtų metų šioje šalyje, tulį lietuviai dar yra prisirišę prie savo buvusių ponų — maskolių.

Nepriklausomybės laikas buvo pradėjęs formotis naujas lietuvių charakteris. Jaunes-

nioji gentkartė jau buvo patriotiška, daugiau agresinga ir mandagi. Daugelis Amerikos lietuvių, nuvykę pas juos tiesiog stebėjosi gražiu jaunimo apėjimu. Dabartiniai neramus laikai žymiai atsilieps į bendrą lietuvių charakterį. Gindami savo gyvastį ir laisvę lietuviai pasidarys kietesni, drąsus ir užsikirtę.

Jie išmoks organizuotis, pasitikėti vieni kitiems ir Lietuvos reikalus statyti aukščiau visko. Neseniai įvykęs sukilimas prieš bolševikus, kuriame žuvo apie keliolika tukstančių jaunuolių, suvienys visą tautą ir duos naują pavyzdį kaip reikia mylėti savo gimtinę kraštą ir kaip reikia kovoti už jo laisvę. Iki šiam laikui ne visi lietuviai tą suprato ir atjautė. — F. Kučinskas.

Kokiose Kolonijose Jau Įsisteigė LVS. Skyriai

Pranešimas Iš Lietuvos Vaduoti Sąjungos Centro.

Nors liepos mėnesyje dienos buvo labai karštos, tačiau tai nesutrukdė tautiečius nuo patriotiško darbo Lietuvos vadavimui ir gelbėjimui. Tam reikalui ypatingai padirbėjo geros valios tautiečiai rytinėse valstijose įkurdami tris naujus skyrius:

Skyrius No. 2 — kolonijoj Brooklyn, N. Y. su 16 narių.
Skyrius No. 3 — kolonijoj Newark, N. J. su 15 narių ir Skyrius No. 4 kolonijoj — Baltimore, Md. su 13 narių. Visi tų skyrių nariai Lietuvos vadavimui ir gelbėjimui apsi-

dėjo metinėmis duoklėmis po du dolerių. Tai gražus patriotiškas žygis butinam tautos ir Tėvynės reikalui. Šitą gražų ir pavyzdingą darbą privalo pasekti ir kitų kolonijų veikėjai. Prašau visus prisiminti, kad Lietuva savo kančių dienose rankas ištiesus šaukiasi mūsų pagalbos šiandien.

Sveikindamas įsikurusių L. V. S. skyrių narius, ir linkėdamas mas jiems gražiausių pasisekimų, vienkart kviečiu savo tautiečius prie tų skyrių dėtis, kurie dar neprisidėję; prisidėkite su savo dalia Lietuvos pagalbai. Kur dar nėra įsikurusių skyrių, tų kolonijų veikėjus prašau greitai juos įsteigti. O ten kur negalima tokius skyrius sudaryti, prašau Lietuvos gelbėjimui aukoti pavieniu, savo aukas siun-

čiant LVS. Centran. Reikalaukite Centre tam reikalui informacijų ir nurodymų, o tuoju bus išsiųsta. Padarykite tai be atidėliojimo, kaip greitai jums galima.

Dr. Steponas Biežis, LVS. Centro Sekr.

Amerikos pinigas "nikelis" arba penki centai turi savyje 75 nuoš. vario ir 25 nuoš. nikelio.

Jeį Jums Reikalinga PASKOLA

Ant Savo Namo Ilgesniam Terminui, Arba

Jeį Norite Taupinti

Savo pinigus ir užtikrinti rytojų, tai kreipkis į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
2202 W. CERMAK ROAD
Chicago — CANal 8887
Mokame 3½% Dividendų
Ben. J. Kazanuskas, Sec.
TURTAS VIRS 1,000,000.00

AUDITORIUM RESTAURANT
3131 S. Halsted St.

LIETUVISKI ir AMERIKONISKI VALGIAI SU GERIAUSIU SKONIU.
MANDAGUS PATARNAVIMAS.
P. Balčiūnas ir M. Kovarski, Sav.

TALBOT 5208
MARTIN WALULIS
KAILININKAS
BRANGIŲ KAILIUKŲ Darom Pagal Užsakymą Senus Perdirbam Pagal NAUJAUSIĄ MADĄ
1854 Dorchester Avenue
Dorchester, Mass.

Skaniem, maistingiem Valgiam==

HOTPOINT ELECTRINIS PEČIUS

tiktai
\$97⁵⁰

su Jusų senu pečiu (Kaina gali buti pakeista pranešimo)

ĮTAISYMAS DYKAI dėl 1, 2 arba 3 šeimynų grynai rezidencinių namų, dabar vartojančių Edison Service.

Kai valgius gamini elektra, reikalingi vitaminai mineralai ir skonis sulaikomi — neišgaruoja.

Visos Šios Ypatybės

- Trys patobulinti Hi-Speed 5 karščių Calrod viršutiniai pleitai.
- 5-karščių Thrift Virtuvus su skoniu — užlaikančiu dangčiu.
- Visokio kepimo, skonį-užlaikantis pečius
- Calrod kepimo vieneta su karščio atmuša
- Patobulintas "Broileris".
- Vidus ir laukas — pilnai porceliuotas.

Matykite šiuos moderniškus Elektrinius Pečius pas Jusų Pardavėją, arba vienoje iš mūsų 11 krautuvių.

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

DOMININKAS KURAITIS Sav.

Rez. Tel. VICTory 2499

AGENTAI:
Jonas Rodinas
Jonas Jasinskas
Ant. Labanuskas
H. Rajewski
"Shorty"

VARTOTŲ KARŲ SKYRIUS:
806 West 31st Street
Chicago, Ill.
Telefonuokite: VICTory 1696

MILDA BUICK SALES
VIENINTELĖ LIETUVIŲ BUICK'O AGENTURA

Nauja Vieta

907 WEST 35TH STREET, CHICAGO, ILLINOIS
Telefonas LAFayette 2022

MODERNISKAI ĮRENGTA

Fotografavimo Studija

Visų Rušių Nuotraukos

W. J. STANKUNAS
FOTOGRAFAS

3315 So. Halsted Street
Tel. YARds 1546

J. HERTMANAVIČIUS

Insurance — Notary Public
Apdraudžia namus, rakanus, biznius, langus, automobilius ir tt.
Padaro Kontraktus, Mortgicijus, Leasus ir tt.
840 W. 33rd Street
Chicago, Illinois
Phone Yards 4789

Englewood 5883-5840

P. CONRAD
FOTOGRAFAS
420 WEST 63RD STREET
Dar gražiau, moderniskiau įrengta.

Phone Boulevard 7258

LIETUVIŲ ĮSTAIGA MONARCH
Wine and Liquor Store
John Gaubas, Sav.
3529 So. Halsted St.
Chicago, Ill

Phone Virginia 9493

Moterims Trečiadienį

SOUTH PAULINA

RUSSIAN TURKISH BATHS
ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ

Naujai įrengtas rusiškas kambarys su akmenų krosnim. Kambareliai dėl pagulėjimo. Kainos labai prieinamos
ELEKTRINIS GYDYMAS
Mineralinės, sulfurinės vanio duoda didžiausią kraujo cirkuliaciją, kuomi galima išsigelbėti nuo visokių ligų.
1657 West 45th St. Kampas S. Paulina St.
A. F. CZESNA, Savininkas

Direct Echoes

(AIDAI)

Facts — Humor — Literature — Gossip — News

No. 34 — August 15

VOLUME XII

Birutė

On A New Job

A new scribe has taken over column and I hope I can do as good as my predecessors.

It seems that the fellows were very interested in something last Friday. What was the center of their attraction? Why our new member, Virginia. We met Virginia at our beach party and promptly everyone there gave her a sales talk. Welcome to our midst, Virginia and we want to see you every Friday from now on.

(•)

Lillian Zekes came down to bid us adieu before leaving for a vacation in New York. Why didn't you come down earlier and help us sing?

(•)

Did you notice Charles Rey pull Pete Kazenas into rehearsal Friday night? Atta boy, Charlie, that was performing your job as Sergeant-at-arms and we do want to see Pete singing with the basses.

(•)

What happened to Sadie last week? Could it be that she is off on her travels again?

(•)

The beach party is over, our suntans have peeled off and we turn our thoughts to a moonlight cruise, a barn dance and a weenie roast. The ideas are with us but the plans are not yet complete. As soon as all the details are known, I'll give you the information.

(•)

Seems our vice-president, Ed Gedwill, bought himself a car. Guess he got tired of using his dad's bus. Friday all he could talk of was the car. Maybe he'll bring it down this week so we can inspect it. It isn't a brand new car but a car is a car.

(•)

It is nice to see how many come down to rehearsals although the weather is hot. Now that the mercury will be going down, how about you members whose faces we have not seen for some time coming to help us sing. We need your support if we are to have a successful season.

(•)

I hope this has not been boring and I'll be back next week with more news. Now members, do things so I'll have something to write.

— "Bones".

How I Look At Present Day Women

Women's evident shortcoming is that they take too great an advantage of being the "fairsex". Another reason why men become women hater's is

that there are more "honest politicians" — I'll be an optimist and say that one out every five thousand don't have to be watched — than there are good women; not that we want a bunch of "yes sirs" in our women — God forbid such a calamity.

The third reason is that they are poor sports — saying nothing about them being awfully selfish — "they can dish it out, BUT CAN'T TAKE IT". Last, BUT FAR FROM LEAST, they take us for a bunch of suckers — "if he wants to take me out, let 'em fish' pay — and if we come below their expectation, we take the penalty of being called "Piker".

As ever — Stoooge.

Judge John T. Zuris On Vacation

Judge John T. Zuris and Mrs. Zuris are spending a month of ease on their vacation trip through the east. Stopping at Pittsburgh, Boston, New York and Washington, D. C. visiting relatives and friends and will climax the vacation with a week at the North Park resort Colorado, Mich.

Judge Zuris was last presiding in the Felony Court and will receive a new assignment on his return to official duties on Sept. 2nd.

Southward Ho!

Fabulous riches of the ancient Incas is the magnet drawing noted Arctic Explorer Lincoln Ellsworth southward. He and wife are shown leaving for Peru expedition.

Vėjas

— Kas taj yra vėjas? Ar bent vienas gali atsakyti tą klausimą?

— Aš galiu, ponas mokytojaus. Vėjas tai yra oras, kuris labai skubinas.

L. Mingielos Štabas Rengia Puikų Pikniką

Teko patirti, kad L. Mingielos, South Side Wholesale Liquor Co. manadžeriaus štabas rengia puikų pikniką, nedėlio, Rugsėjo-Sept. 7 dieną, Liepos darže, prie 83-ėios ir Keane Ave. ir užtikrina visiems tikrą "good time". Todėl neužmirškite dalyvauti ir pamatyti ką "kunigaikštis" Mingela paruos. — Oi-oi.

Pereitais metais Kinija eksportavo net 70,000,000 svarų "peanutų".

Skaitymai Moterims

Kas Sudaro Moteries Grožį ir Patraukimą

Senesniais laikais graži moteris buvo ta, kuri turėjo dailią veidą ir storą, bent 175 svarų figurą. Plonesnės neturėdavo didelio "show". Šiandien truputį kitaip įvertina moterį. Vien išvaizdos ir figūros neužtenka. Svarbus ir jos charakteris, bei judėjimai.

Jei ji nemoka vaikščioti, judėti; jei jos apspėjimas šiurkštus; jei apie kitus pasakoja vien blogus dalykus, tai kad ji turėtų ir gražiausią išvaizdą, brangiausią suknią — patraukimo ji neturės. Musų amžiuje moteries dailumas nepriklauso nuo spalvos akių, plaukų ir ir net nuo paties veido. Dailumas išskyla iš vidaus, judėjimuose, kalboje, apsiėjimuose ir linksmiuose taikoje.

Bereikalingi Kivirciai Tarp Tėvų ir Vaikų

Perdidelis rūpesnis savo vaikais dažnai sukelia bereikalingų ergelių. Tėvas ar motina mėgsta išmetinėti, kad jų sunus ar dukte permažai buna namie, neužtekinai gerbia tėvus ir nėra tokie, kaip jie kad buvo prieš keliasdešimt metų. Jei jaunieji išvažiuoja kelioms valandoms, tai senesni tuojau įtaria palaidume, nedorybėse ir panašiai.

Turime atsiminti, jog šandien gyvenimas kitoks, negu tais laikais, kai mes buvom jauni. Todėl ir pats auklėjimas yra visai skirtingas. Kas tinka farmose arba ukiuose, tas netinka miestui. Mes dirbom nuo saulės užtekėjimo iki sutemos ir mums nerūpėjo išėjimai, "movies", šokiai ir panašiai. Šiandien jaunimas turi kur nors išeiti, nes namie visą laiką nesėdės.

Lietuviški Grybų Pavadinimai

Ar atsimenat kaip Lietuvoje vadina įvairių rūšių grybus? Jei ne, tai skaitykite kas toliau seka. Pirmiausia baravykas — grybų pulkininkas. Paskiausiai voveruškos, paliepės, ru duokės, umėdės, kazlėkai, nemunės, raudonikės, paažuolės ir pan. Visų ir aš pati nebeatšimenu.

Žuvis Geresnis Valgis Negu Mėsa

Nuolatinis valgymas mėsos nėra naudingas žmogaus organizmui. Perdaug jie gauna proteinų, o permažai kitų dalykų. Yra nustatyta, jog nuolat vartojantieji mėsą greičiau pasensta ir suserga. Visai kitaip yra kuomet į valgius įmaišome žuvis.

Lietuviai nėra pratę prie žuvis. Iš mažens jie vartoja mėsą. Butų gerai laiks nuo laiko "pasigauti" bent krautuvej žuvį ir ją paruošti pietums arba vakarienei.

Bučavimas Vaikų

Sveikatos atžvilgiu neverta perdaug bučiuoti savo vaikų, nes tas gali pakenkti jų sveikatai. Bučiuojant mes užver-

Laisva Tribuna

Apie St. Gabaliausko Laikraštinius 'Cimolus'

Šveicarijoje dabar gyvena vienas labai karingas asmuo, vardu Juozas Gabrys. Jis išleido du laikraštukus, pašvęstus reikalavimams, kad prez. A. Smetona būtų atiduotas "tautos teismui" už pavidimą Lietuvos Sovietų Rusijai. Kadangi tokio "pavidimo" visai nebuvo, tai visas tas p. Gabrio triukšmas atrodė labai artimu bolševikų propagandai, tik su išverstom rankovėm.

Čia, Amerikoje, mes turime kitą panašų Gobriui "didvyri", kuris isteriškai emė šaukti buk Smetona priešingis paskelbimui iš Kauno radio stoties, birželio 22 dieną š. m. Lietuvos nepriklausomybės. Aš nupirksiū p. Gabaliauski mašną tabakos, jeigu jis įrodys man, kad ne tik Smetona, bet bile kuris kitas susipratęs lietuvis būtų priešingas tam paskelbimui. P-nas Gabaliauskas skleidamas tokias informacijas, suteiki Lietuvos meškos patarnavimą ir netiesioginiai gelbsti tiems, kurie nori praryti Lietuvą.

Ir štai kokiū būdu. Šaukdamas, kad Lietuvos prezidentas nenori savo kraštui nepriklausomybės, p. Gabaliauskas tik padrašina agresorius ir susilpnina demokratinį frontą, kuris kovoja už mažų tautų laisvę. Jei pats prezidentas nenori, tai kam čia dar Amerikai, arba Anglijai ginti Lietuvos nepriklausomybę! Te žinos jie sau! Štai kur ir pasireiškia didelė politinės nuovkos stoka p. Gabaliauski, kuris dabar pretenduoja būti katalikiškos srovės orakulu.

Jei jums nepatinka prez. A. Smetona, tai galite jį kritikuoti, ne pažeidžiant Lietuvos valstybės interesų. Aš nebuvai ir nesu p. Smetonos parti-

čiam ant kukliko daugybę mikrobų, kurie gal but ir nėra mirtinai pavojingi, bet naudos irgi neatneša. — Seimininkė.

jos nariu, tačiau niekad nesakyčiau, kad jis būtų priešingas nepriklausomai Lietuvai. Skelbdamas tokį dalyką per visus katalikiškus laikraščius, p. Gabaliauskas parodo, kad jis ne visuomenės reikalais vadovauja, bet tiesiog gauda vėjus.

— K. Bernotas.

Kai Karštis Žmonėms Sumaišo Protą

Brooklyno socialistų laikraštje "Naujoji Gadyne" neseniai tilpo toks marksistiškas dalykų aiškinimas, kuris prasideda klausimu:

"Kas per sutvėrimas naujas lietuviškas tautininkas? Ar jis yra lietuvis? Ne. Tai carizmo liekana, nupenėtąs litiena, trokštančis poniškis "tėvynės" su lietuviškais baudžiauninkais. Jis kalba lietuviškai, galvoja lenkiškai ir keikia rusiškai. Demokratiją pripažįsta tik tai sau. Kas nesutinka su ju norais, kas neaukėja jo naudai dolerių, tas yra lietuviškai kalbantis kacapas."

Na, čia jau tikrai parodyta socialistiška' šmintis. Išvertus į anglų kalbą, aukščiau minėto straipsnio autorius ir be daktaro paliudymo galėtų patekti į bepročių namus. Jeigu socialistų sąjungoj yra daugiau panašių tipų, tai vyrai, bent laikinai, nustokite skaite Markso raštus! — Suvalkiečiai.

Visa Armija Negali Paimti Jo Namuko

New Brighton, Minn. — Vienas fermeris, Paul Indikiewicz sulaukė \$30,000,000 amunicijos dirbtuvės statybą. Jam buvo liepta iš tos vietos išsikraustyti, tačiau jis per šįsą savaitę atsisako apleisti savo namą.

Prie jo namų pastatyta sargybiniai ir neleidžia privežti maisto. Kai maisto atsarga užsibaigs, tai ir fermerio šeima turės eiti lauk.

Turtas Virš \$6,000,000.00

Apart Apsaugos, Turime \$475,000.00

Nėra Saugesnės Vietos Dėl Taupymo Pinigų.

PARDUODAM U. S. DEFENSE SAVINGS BONDS

STANDARD FEDERAL SAVINGS

and LOAN ASSOCIATION of Chicago JUSTIN MACKIEWICH, Pres. 4192 Archer Avenue VIRGINIA 1141

KAIP PASIKLOSI — TAIP IŠMIEGOSI

Sako Sena Lietuvių Tautos Patarlė —

Todėl pradėkite taupyti seniausioje ir tvirčiausioje lietuvių įstaigoj, kuri per 45 metus savo pasekmingu patarnavimu, gerais ir sunkiais laikais nenukriauė nė vieno kliento. Indėliai apdrausti Fed. Įstaigoj ligi — \$5,000.00. Mokame 3½ nuosimčių.

Išigykite ir atnaujinkite namus, o mes Jums pagelbėsime išduodami ilgametės paskolas lengviausiomis sąlygomis, nes sąžiningai patarnaudami mes nuolat turim stambias sumas paskoloms išdavinėti. Nė vienas pamatuotas prašymas nebus atmetas.

KEISTUTO SAVINGS & LOAN ASS'N

JOS. M. MOZERIS, Sekr.

3236 S. Halsted St. Phone Calumet 4118

HUMORAS

Gerai Linkėjimai

Vienas berniukas, kuriam tėvai visad liepdavo prieš didžiulias šventes parašyti gerų linkėjimų savo bobutei, sulaukęs Dangun Žengimo šventės, taip parašė:

"Miela bobute! Linkiu tau laimingo žengimo į dangų.

—Tavo Bob.

Nuramino

— Išvaizdink, Antana!

Barbora atsisakė už mane tekėti: Tai tikras mirties nuosprendis.

— Gali buti, bet kartais mirties nuosprendis yra geresnis už amžiną kalėjimą.

Pavydas

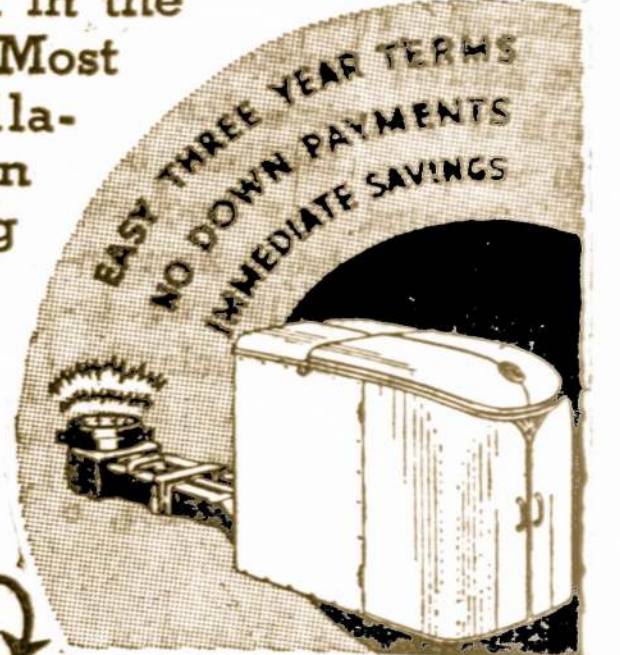
— Zinai, Elenute, aš ir mano sužadotinis apskaitliavom, jog sudėjus į kruvą abiejų amžių, būtų lygiai 50 metų.

— Jeigu taip, tai tu pasirinkai visai pienburj.

WINKLER FULLY AUTOMATIC STOKERS

"The Most Economical Heat in the World"

That is what you can tell all of your friends, too, when you have your home automatically heated with a Winkler Stoker. No more ashes to shake -- no more smoke or soot. No trips to the basement in the early morning. Most Winkler installations result in an immediate saving that more than pays for the stoker. Install in your present furnace.

Write for the Facts

ATYDA!

TAVERNŲ SAVININKAI

Kuomet jums reikalinga geros Degtinės ar Vyno — Pašaukite

Phone LAFayette 3632-33

SOUTH SIDE WHOLESALE LIQUOR CO.

John F. Skorpiak, Sav.

1945 W. 47th St. Chicago, Ill.

AGENTAI:

Louis Mingela, John Polek ir Benny Ratek

Puikiausia, Patogiausia Piknikams Vieta

Willo-West Grove

(A. BUCHAS, Sav.)

German Church Rd., Willow Springs, Ill.

Tai yra puikiausia ir parankiausia, naujai moderniskai įrengta ir lengvai privažiuojama Piknikams bei visokiems išvažiavimams vieta ir išrenuojame labai priemamomis sąlygomis.

Taipgi užlaikome puikią lietuvišką užėigą.

Skaitykit Sandarą

Amerikos Lietuvių Mėgiamą Savaitraštį

SANDARA

Suteikia įvairias svarbiausias žinias ir nuotykus iš viso pasaulio.

SANDARA

Paduoda tikruosius vaizdus apie Lietuvos žmonių gyvenimą ir raudonųjų okupantų šeiminkavimą.

SANDARA

Kviečia visus Amerikos lietuvius į talką darbuotis už atsteigimą laisvos ir Nepriklausomos Lietuvos.

SANDARA

Glaudžiai bendradarbiauja su visa Amerikos lietuvių išeivija ir patieka žinias iš jos darbuotės.

SANDARA

Taipgi, atlieka visus spaudos darbus visiems priemamomis sąlygomis.

SANDARA

840 W. 33rd St.

Chicago, Illinois

Telefonas YARds 4789

Norėdamas Padaryt Gero Vienam Nusikalsti Kitiems

— Sveikas, sveikas Dėde! Gal tu žinai gerą muzikantą mūsų Brolijai?
— Tai ką ar šokius sumanėte rengti savo klišiorijū?
— Nieko panašaus! Mums reikia žmogaus, kuris vargonais grajytų ir pažintų notas.
— O kas atsitiko su senouju?
— Geras buvo žmogus, bet kažkada mėgdavo per daug įsigerti, na paskiau ir "tribelialis". Pereitą savaitę reikėjo groti veselijai. Jo mat šelmio buta neblaivaus. Vietoj šliubino maršo jis užtraukė ant vargonų ir pats ėmė garsiai rėkti:
O Praamžiau, Praamžiau Didis, Maloningas, Tegul ne žusta Žmogus nuodėmingas...
Užgirdusi tokią muziką, ar ne pasius jaunoji. Pametusi savo išrinktąjį ir visas pamerges, ji dui ant viškų sustabdė tą muzikantą. Tarp jų iškilo peštinės. Tam nuplėšė kalnierių, o jos dresė išilgai perskrosta. Neduok tu sviete, kas ten buvo! Vos ne vos išskyrėme.
Veselijai taip ir iširo. Ji sakė niekad daugiau neateisianti čia šliubo imti. Brolija turės apie porą desėtkų dolerių nuostolių. Tokį muzikantą negalima laikyti. Dvasios vadas jį "išfajeravo".
— O ką gi sakė patsai muzikantas?
— Well, jis sakosi nebuves girtas, o tik susijaudinęs. Jei tikėti tam balamutui, tai jis pažįstas gerai juos abudu. Su nuotaka net draugavęs pusantro mėnesio iki ji neįsėdauzė jam Forduko langų su akmenimis. Kai pamatė, kad toji pat mergina išteka už jo gero prieteliaus, Antano Cibuko, muzikantas pasigailėdamas jo ėmė maldauti Praamžiaus, kad tas apsaugotų jį nuo nelaimių.
— Matai, žmogus norėjo gero padaryti savo draugui, o jus jį išmetė.
— Tai ne jo biznis maišytis į svetimus reikalus. Gerai, kad moterys yra griežtos ir žino kaip suvaldyti vyrus. Tuomet namuose yra tvarka ir vyrai nelaksto su kitomis moterimis.
— Aišku, kaip diena, brolii Baltramiejau, kad tu tokiomis moterimis vyrai nelaksto, bet nuo jų bėga. Moteris turi būti švelni, patraukianti, viliojanti, o ne pikta.
— O aš tau pasakysiu, kad nuo tų visų švelnumų daugiausia blogo įvyksta. Jeigu Jieva but buvus griežta moteriskė ir tvirtai laikiusi Adomą, žmonės dar ir šiandiena gyventų rojuje, laimingi, be rūpesnio ir galvosukų.
— Toks rojus but del vyro kalėjimu. Jeigu jusų brolijoj pasimaišytų kelios linksnios kumutės ir meiliai prakalbėtų, ar ne smagiau jaustumėtės jus visi? Aš "bečėnu", kad ir paties veide dingtų paniurusis išvaizda.
— Ach, su tavim, Dėde Pa-

kauši, neapsimoka argumentuoti apie moteris! Tave jostur but užėravojo. Gud bai ir įsitėmų ką tau esu pasakęs apie moteris.

Pagal Norą

— Kiek tamsta rokuosi už danties ištraukimą?
— Niekius dolerius.
— Ar neperdaug norit uždirbti? Ju tai kelių minučių darbas.
— Well, galiu jums traukti ir pusę dienos, jei tik patiktų.

Du Berneliai

Keliu jojo du berneliai Ir sutemus ėmė klausiti: Oi kur josim nakvynėlei? Vienas sakė: oi aš josiu į dvarelį pas našlę; Antras sakė: ir aš josiu į kaimelį pas mergelę.
Bėpig tau bernelį joti Ir mergelę sau vilioti Kai ji viena klėtėlėj...
Gi našlės rūstus žodis, Daug ji meilės neparodys, Tik šiaip sau priims...
— Liaudies Daina.

Ar Pavirsi?

Vidur jurių ir marelių Aukštasis kalnelis, Ant kalno kalnužėlio Zaliasis ažuolėlis.
Ar pavirsi, ažuolėli, I mano tėvelį? Tavo žalią šakužėlę — I baltas rankeles? Tavo žali lapužėliai — I meilius žodelius?

Kaip Atrodė Senovės Lietuvių Girios

Visi senovės raštai už kito kito sako apie Lietuvos girių girias, kuriose tik ežerai ir pelkės nebuvusios jų pridengtos, o žmonės vien savo išdegtuose trakuose ar iškirstuose lydinuose tesikurdavo; susisiekdavę jie tik siaurais "ištrakintais traktais" ir net dažniau tik žvėrių arba savo pramintais takais.
Pavojaus čia nestigė: taurų, žiobrių, meškų, šernų, vilkų ir kitokių plėšriųjų ir šiaip didžiųjų žvėrių, o kartais ir pasalomis tykojančių priešinių kų ar plėšikų. XV a. vienas prancūzų karžygis (de Lanno), kuris iš Daugpilio (Vitebsko gub. prie Dauguvos), pas Vytautą Vilniun atvyko, pas Vytautą Vilniun atvyko, dvi dieni bei nakti sakosi keilolikių mylių traukęs, bet niekur žmonių nei kaimo nei vien sėdijos neužtikęs, o tik vieną vieną užiančią didžiagirią ir ežerus temas.
XVII a. apie Zemaičius rašoma: "Ji visa yra girios užtamsinta". Visa Panemunė — tiek Kauno ir Vilniaus, tiek ir Suvalkų, girių giriomis užė, ir retai te gyvenamoji Suvalkija net Užgirių trakų (traktų) buvo gavusi vardą. Net pradžioje XIX-jo amžiaus mūsų girias kiti Sibiro didžiosioms girioms prilygindavo.

"SANDAROJE" BENDRADARBIUKITE

SUBURKIM SAVO JEGAS

Sutverkime Sandaroje Stiprią, Tautinę Talką

Pasiruošime Naujims Darbams, Kurie Stovi Prieš Mus.

Pasibaigus šiam karui mus, Amerikos lietuviams, teks gėbėti Lietuvai atgauti pilną laisvę ir atstatyti kraštą ekonominiams. Be šių pareigų yra dar nemažai darbo ir vietinės dirvojos. Į kurią pusę nepažūrėsi, ten laukia mūsų prinoke laukai. Del savo pačių gerovės ir laimės — nesnauskime laike darbymečio!

Pradėkime savo žygius nuo organizavimo lietuviškos tautos. Kas tik gali teprisideda. O galinčių yra daugybė tūkstančių. Grupokimės apie pasirinktus centrus ir apsirupinkim atsakančiais įrankiais arba padargais. Tiems pasiruošimams turime neperdaugiasias laikas, todėl pradėkime ruoštis dabar.

Yra šimtai gerų tautiečių ir buvusių darbuotojų, kurie šiandie nutraukė ryšius su lietuvišku judėjimu ir niekur nedalyvauja. Grįžkite atgal, gerbiameji, į organizuotus būrius, nes jus esate labai reikalingi. Užmirškite senus nepasitenkinimus ir kaikiuriuos apsilvimus! Šiandie mes pradėm naują gyvenimo periodą.

Bėgyje poros desėtkų metų mūsų tarpe atsirado naujų profesionalų, biznierių ir šiaip Ant kalno kalnužėlio Zaliasis ažuolėlis, kurie neturėjo progos dalyvauti mūsų praeitose kovose už Lietuvos nepriklausomybę ir išeišios progresą. Tais laikais jie dar buvo jauni ir kiti už juos dirbo, keldami lietuvių vardą ir skindami kelią geresniam gyvenimui. Dabar atėjo momentas, kuomet ir jie turėtų prisidėti prie tolesnio Amerikos lietuvių progreso.

Visiems tiems, kurių širdyse yra gyva lietuviškumo liepsnelė ir kurie norėtų bent kiek pasidarbuoti savo tautai, mes siunčiame pakvietimą įstoti į ALT. Sandarą, kurios visas gyvenimas daugiau negu kevirtadalyje šimtmečio buvo pašvęstas vienam ir vieninteliui tikslui — tautos gerovei. Ji siekė šio tikslo nuosirdžiai ir sulig savo geriausios išgalės.

Istojantieji į ALT. Sandarą už nedidelį mokesnį — tris dolerius į metus, gauna laikraštį, užmezga įdomių pažinčių su rimtais tautiečiais ir tampa dalyviu plataus lietuviško judėjimo. Kiekvienas narys iškėles kokį nors naudingą sumanymą, gali rasti šimtus pagelbėtojų. Visi mes žinome svarbą taip vadinamo "team-work". Sandaraj jį yra; sudarytas iš gerų, patyrusių žaidėjų. Bet jų reikia daugiau; daug daugiau negu turime. Padidinę ir sustiprinę šią organizaciją, mes turėsime tokį "team-work", kuriuo didžiuosimės visi.

— Jaunas Lietuvis.

Kas Sudaro Tą "Ostlandą"?

Rytinėje Europoj, iš okupuotų dalių vokiečiai sudarė provinciją "Ostland", arba rytų kraštą. Į jį įeina Estija, Latvija, Lietuva ir Baltgudija. Šią provinciją valdys komisaras Lohse.

Pasitarimai Apie SLA. F. Bagočiaus Farmoje Netoli Pittsburgho

Nustatytas "Sleitas" — Visa Senoji Pildoma Taryba. Jeiko Talkininkų.

Pereitjoj savaitėj Mars, Pa., kur atostogavo p. F. Bagočius, įvyko svarbų progresyvių vadų konferencija SLA. "sleito" reikalais. Iš Chicago buvo atvykę "Naujienu" redaktorius P. Grigaitis ir įžidininkas K. Gugis. Visų nuomonė buvo ta, kad naujų kandidatų nesikirti, o palikti visus senuosius, nes rinkimuose jie lengviaus praeis.

Socialistų vadai iš bėdos nesipriešins Vinikui, Mockui ir Dr. Biežiui, jeigu tie įstengs nuraminti opoziciją ir sulipdyti naują "bendrą frontą". Jeigu ne, tai bus suaukta kita konferencija užpildymui tų trijų vietų savais.

Privačiai buvo nemažai diskusuota ką daryti su Mažukna. Kaikurie socialistų veikėjai šėryrai tiki, jog Mažukną reiktų pakeisti. Pačios "Naujienu" piktai išbarė Mažukną už džiugavimą, kai Lietuvoj buvo užtekėjusi proletariška saulė. Bet dabar P. Grigaitis mano, jog Mažukna bus O. K. Susivienijime bolševikai turį apie 500 balsų ir todėl su jais pyktis neapsimoka. Ši nuomonė paėmė viršų ir del to, kad Mažukna daugiausia prisidėjo prie išmetimo Jurgelionio iš "Tėvynės" redakcijos.

Senosios pildomos tarybos "sleitas" bus pavadintas "nepartinu", kad patraukti kaikiuriuos New Yorko ir Naujosios Anglijos tautinius veikėjus. K. Jurgelioniu pasisekė Chicago seime aplaužyti "progresyvi" frontą ir laimėti rinkimus. Dabar socialistų vadai tikisi tą patį padaryti tautiečių fronte, palaikant Viniką, Mockų ir Dr. Biežį.

Kaikurie SLA. veikėjai Pittsburghe kalba, kad jeigu Mažukna pats pasitrauktų, arba jį jo vietą įdėtų kitų asmenų, tuomet visas tas sąrašas turėtų daugiau prestižo ir daugiau rėmėjų. Klysta tie, kurie mano, kad Mažukna atneš tuos 500 komunistiškų balsų. Viena, tų balsų tiek nėra, antra — ješkojimas bolševikų paramos neišeis į sveikatą jokiam sleitui.

— Senas Pittsburghietis.

Didžiama Prancūzų Priešingi Naziams

Vichy. — Jei Prancūzijos gyventojai turėtų dabar ginklus, tai jie smarkiau kovotų prieš nazius, negu kada nors pirmiau. Maršalo Petain valdžia neišilaikytų nei dienos, jei užpakaly jos nestovėtų nazijų kariuomenė.

Persikeliam į Naują Vietą... Phone VICTory 1191 Kur su Pagerintais Įtaisais Galėsime JUMS Geriau Patarnauti!

MASTERS ARMATURE COMPANY 2016 So. Wabash Ave. (Mid West Armature Service) PILNAS PASIRINKIMAS...
• Armatures
• Generators
• Starters...
Pataisom, Pervyniojam arba Apmainom.

Visi Chicagos Lietuviai Vyksta "Kubaičių Dienos" Piknikan

Šį sekmadienį, rugpjūčio 17 d. Sunset parke, prie 185-tos ir Avė. įvyksta didžiulis "Kubaičių Dienos" piknikas. Šį išvažiavimą rengia savo skaitlingiems draugams ir pažįstamiems Vincentas ir Ona Kubaičiai, Sunset park daržo savininkai ir Eduardas ir Frances Kubaičiai, "Fran and Eddie's" taverno savininkai, 82 ir Kean Ave., Willow Springs, Ill.

Kaip tėvai, taip ir sunus ir duktė turi labai plačią pažintį tarp Chicagos ir apilinkųjų lietuvių ir tą dieną tikimasi didelio jų suvažiavimą erdvian Sunset parkan.

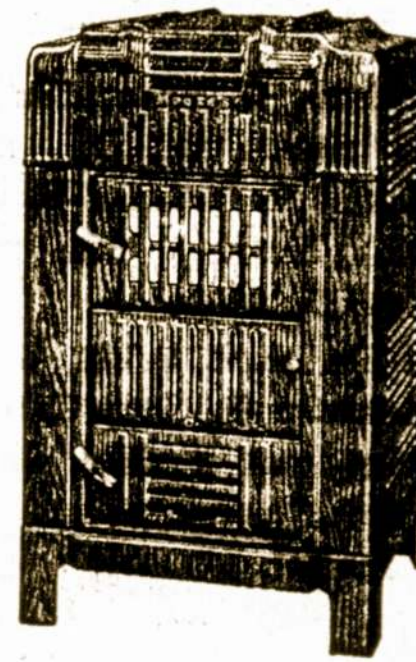
Norėdami prisidėti prie svarbaus Lietuvos atstatymo darbo, Kubaičiai skiria 25 nuoš. šio pikniko pelno šūselimui nuo karo nukentėjusių Lietuvos gyventojų.

Ruošiam Perimti Prancūzų Kolonijas.

Washington. — Kuomet tik pasireikš pirmas militarinis bendravimas tarp Vichy ir

\$20 iki \$40 Sutaupysit Pirkdami Dabar ŠILDOMĄ PEČIŲ

PROGRESS KRAUTUVĖJE

Progress Krautuvėj rasite didžiausį pasirinkimą naujausių madų, geriausių išdirbysčių visokių šildytuvų.

Del Kurinimo Alyva ir Kitokiu Kuru

ŠIĄ SAVAITĘ SIULOM UZ SPECIALIAI MAZAS KAINAS

Šimtai Pasirinkimui

• Aliejum kurenami šildytuvai uo

\$29.50 iki \$90.00

• Anglim ir malkom kurenami nuo

\$12.50 iki \$75.00

• Kombinuoti GESUI IR ANGLIM PEČIAI

\$165. verti po \$118.

DIDELĖ NUOLAIDA UZ SENĄ PEČIŲ MAINANT ANT NAUJO

LENGVUS ISMOKĖJIMAI

PROGRESS FURNITURE CO

3222-26 S. Halsted St.

Netoli 32-ros Gatvės

CHICAGO

Tel. VICTory 4226

nazių, Suv. Valstijos perims prancūzų kolonijas centralinėje ir pietų Amerikoje. Galimas daiktas, jog panašaus likimo susilauks ir prancūzų uostas vakarų Afrikoje — Dakar.

Liepos mėnesyje Illinois valstijoje surado darbą 27,250 bedarbių.

Miestas, Kurį Apspito Vagiai

Santa Monica, Cal. pergyvena neramias dienas. Neseniai kalėjimo direktoriui pavogė automobilį. Paskiau policij

jos viršininko padėjėjui apkraustė namus. Pagaliau iš kalėjimo "seifo" dingo \$3,500.

Holandija, Tai Ne Lenkija

Vokiečių kareiviams, kurie siunčiamų iš Lenkijos į Holandiją, karinė valdžia įsako pakeisti savo elgesį, nes ta šalis esanti ne Lenkija. Mat, į lenkus, naziai žiuri su didžiausia panieka.

Pirmutinis taxicab New York ke pasirodė 1904 metais.

AUTOMOBILISTŲ ATYDAI!

Kuomet Jusų Automobilis Netvarkoj Kreipkitės Prie

A. Kielos

3613 S. Halsted St.

Jis Taiso Motorus, Brakes (stabdžius), Fenderius ištaiso ir suveldina (suvirina), maliavoja ir atlieka visus kitus taisymo darbus.

KAINA PRIEINAMA Darbas Garantuotas

Jei Insurance Reik, Pas Vileišį Eik! The Prudential Ins. Co. of America

Dr. Petras Vileišis, Atstovas Office: 175 W. JACKSON BLVD. SUITE A-1820 Home Office: Newark, N. J. Residencija: 4432 So. California Avenue Tel. Lafayette 0771

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

STATOM VISOKIOS RUSIES NAMUS—

DIDELIUS IR MAZUS. Turime 18 Metų Patyrimą Namų Statymo Bizny. Kreipkitės Prie Musų Del Apskaityvimų ir Kitokių Informacijų.

B.R. PIETKIEWICZ & CO. CONTRACTORS

REAL ESTATE 2608 W. 47th Street Telephone 1083

Leo Norkus, Jr.

AMBROSIA & NECTAR Beer Distributor

2259 W. Cermak Rd.

Tel. Monroe 0808

GERKIT TIK GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA ALŲ, bet, prie to, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino—NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.

Urmo (Wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

Chicagoje

Apsivesti Niekad Nėra Pervėlai, Bet Reikia Turėti Protą

Neseniai West Pullmane buvo toks atsitikimas. Vienas „jaunikaitis“ Kazys, 65 metų amžiaus, sumanė apsigyventi su 18 metų mergina Ema Pupka. Kai sunus bandė jį atkalbėti nuo tokių vestuvių, tai sunų jis išvyko lauk. Dabar tie du jaunavedžiai išvyko į Wisconsiną medaus mėnesiui.

Tik klausimas ar bent vienas jų nesugrįž pirm laiko. Nors meilė nežino amžiaus, vienok neima ilgai iki ji gaus patyrimo.

Ruošiasis Su Paskaitom

Teko nugirsti, jog prez. A. Smetona, kuris dabar trumpam laikui išvyko Washington, gavo pakvietimą iš poros universitetų laikyti paskaitas apie Lietuvą ir Rytų Europą.

Norėjo Turėti „Fun“; Padarė \$300 Nuostolių

Pereitam sekmadieny, Sunset Parke įvyko Barcus radio valandos piknikas. Vienam berniukui, matyt, neužteko pasilinksminimo ir jis priešė prie dobilų kruvos padegė ją. Iškilo liepsna ir žmonės pradėjo bėgti čia iš visų pusių. Pašaukus ugniagesius, tie apžiūrėjo ugnies kalną ir vėl išvažiavo. Nuostolių p. Kubaičiui padaryta už \$300. Bet svarbiausias nuostolis yra tas, kad šiais metais dobilų jau neišauginsi.

Grižta Laiškai Nuo Lietuvos Rubežiaus

Vokiečiai, matyt, dar vis neleidžia laišku į Lietuvą. Te ko matyti keletą sugrąžintų. Konvertai atplėšti cenzuravimui ir paskiau uždėtas prierašas: „Kein Postverkehr“, arba nėra susisiekimo paštu. Kaip ilgai tęsis tokia prohibicija sunku pasakyti.

Birutės Šeimyniška „Pariukė“

Naują išrinktoji „Birutės“ choro valdyba nusitarė suruošti visiems nariams draugišką pramogėlę, po šio penktadienio repeticijų Sandaros svetainėj.

Chicagoj Lankės Buvęs Golfo Čempionas Johnny Goodman

Ketvirtadieny, rugpjūčio 14 dieną, North Shore Country Club aplankė buvęs golfo čempionas Johnny Goodman. Čia dabar vyksta preliminariniai kontestai del šių metų karunos. Tačiau jam čia nereikės dalyvauti. Jis tiesiai stos į paskutinį kontestą, kuris įvyks rugpjūčio 25 dieną, Omaha, Nebraska.

Jaunam Lietuvui iš Bridgeporto Patinka Kanados Aviacija

Petras Kriaučiūnas, 18 metų amžiaus, gyvenęs 3229 S. Lituania Ave. yra pirmas Chicago Lietuvos įstojęs savanorių į Kanados aviaciją. Jis nuvyko ten pradžioj šio mėnesio ir pradėjo lavintis. Po šešių mėnesių jis tikisi pasiekti Angliją. Pradinį aviacijos mokslą jis gavo budamas Chicagoj.

J. Platakis Neginėjamas Čempionas.

Juozas Platakis tapo šiomis dienomis apkarunavotas, kai po penkių ir pusės milijono rankinės bolės žaidėjų čempionas. Per septynių metų jis laiko šį titulą, tuomi sudarydamas žymų puslapį sporto istorijoj.

P-no J. Urbono Pareiškimas

Pereitoj „Sandaros“ laidoj buvo pranešta, jog dainininkas Jonas Urbonas įžengęs į vedusiųjų stoną. Šiomis dienomis atėjo iš p. J. Urbono pataisymas, kad toji žinia esanti perankstyva ir jis tebėra „singelis“.

Kas Pametė Pinigus — Atsiliepkit

Unity Klubo laikytame piknike, tulas asmuo rado pinigų, kurie greičiausiai pamesti vieno iš Pikniko dalyvių. Taigi, kas pametė pinigus, atsiliepkit prie J. Čiliauskas, 2404 W. 46th Place, Tel. Lafayette 3121.

Pragyvenimas didžioose miestuose, palyginus su 1939 metais, pašok 7 nuos.

Sandaros Namų Fondo Piknikas Ivyks Sekmadieny, Rugpjūčio 31, Lepos Darze

KVIEČIAME PASIRUOŠTI

Piknikas Ivyks Sekmadieny, Rugpjūčio 31 Dieną, Liepos Darže

Si mūsų pramoga bus kaip ir atsiveikininimas su malonia vasara. Pagal seną lietuvišką įprotį, palydėjimui vasaros ir Sandaros Namų Fondas ruošia gražias iškilmes, sekmadieny, Rugpjūčio 31 dieną, Liepos darže, prieš pat Tautiškas Kapines.

Visus kviečiame ruoštis prieš šios pramogos ir pranešti apie ją kitiems. Dalyvaukite visi; pasilinksinkit draugų ir pažįstamų buriuje. Tą dieną jus niekur kitur nepraleisite taip smagiai laiko, kaip pas mus. Viskas bus paruošta jusų užganėdinimui.

—Rengimo Komisija.

Užmuštas Darbe

Stasys Lajauskas tapo suspaustas mašinos, kuomet norėjo ją ištepti. Jis dirbo Central Felt Co. 2301 S. Paulina.

Slapias kunas greičiau nudėga nuo saulės, negu sausas. Vandens lašai, it koks stiklas, padidina spindulius.

Pianistas V. Bacevičius pereitais metais išdidžiai pasigyrė, kad jis priėmęs Sovietų Rusijos pilietybę, nes norįs tarnauti liaudžiai.

Bet iki šiam laikui jis vis dar tebesimaišo tarp lietuvių ir neina pas rusišką liaudį. Gal ir taj persimetėliai nėra pageidautini.

Kas Veikiama Lietuvių Prekybos Buto Pastogėj

Iš P-no J. P. Varkalos Pranešimo Per Radijo

Lithuania Chamber of Commerce of Illinois yra be partinė ir ne sektantiška organizacija ir kaip tokia ji apima žmones įvairių partijų ir pažiūrų.

Delto, kad ji apima lietuvius be skirtumo pažiūrų ir partijų, ji atstovauja lietuvius ten kur suvienyta jėga reikalinga.

Kalbant Apie Vietinius Reikalus

Kada žydeliai iškrauna prekes ant šalygatvių, kad praieiti negalima ir lietuvišką biznio apielinkę paverčia į atviro gatvės turgavietę (Maxwell Street) ši organizacija panaudoja savo įtekmę politikoje ir apvalo apielinkę ir priverčia, kad biznis but daromas tvarkingai.

Kada lietuviai, del to kad jie lietuviai viešai yra skriaudžiami, tai ši organizacija stoja jų apgynimui.

Buvo atlikta daug kitų viešų darbų, bet laiko trūksta, kad juos visus suminėti.

Jus sutinkate su manim, kad tokia organizacija reikalinga ir, kurie ją palaiko, dirba del jos, reikia remti ir su jais biznį daryti.

Šiandien aš išvardysiu likusius 4 direktorius, kurie drauge su kitais direktoriais viršminėta darba dirba ir savo laiką visuomenės labui aukoja. Barney B. Pietkiewicz — Real Estate, Insurance ir generalis kontraktorius, namų

statymui, 2555 W. 47th St.

Daminik Pivarunas — turi duonos ir pyragų kepyklą 4622 S. Marshfield Ave.

Dr. Kazys Drangelis — Dentistas, turį savo ofisą 2403 W. 63rd Street.

Adv. Anthony A. Olis — jo raštinė 134 N. La Salle St.

Del žinios tų, kurie nėra nariais, bet norėtų tapti, noriu pranešti, kad metinės narių duoklės yra \$10.00. Norintis prisidėti, išpildo aplikaciją ir prisiunčia ofisan šios organizacijos.

Kada bus priimtas, tada naudosis visomis privilegijomis ir išgarsinimu šios organizacijos.

„Margutis“ Kviečia Jus į Savo Pikniką

Gugpučio mėn. 24 d., Riverview Park'e įvyksta didelis margutiečių ir jų svečių suvažiavimas — piknikas. Tai bus kartu ir paminėjimas savo senos tėvynės Lietuvos. Kas norį išgirsti, kas šiuo laiku dedasi Lietuvoje, tai traukit 24 dieną Rugpjūčio-August mėn. į Riverview Parką.

Įžangos knygučes, kuriose rasite ir 50 centų vertės „raidų“ galima gauti „Sandaros“ redakcijoj. Kaina knygučės — tik 35 centai. — V.

Ką Rašė Bolševikai Apie Ši Karą Pirmiau?

Tai Esąs Anglų Imperialistų Karas ir Amerika Neprivalo Jame Dalyvauti

Šiomis dienomis į mano rankas pateko leidžiamas Brooklynne žurnalas „šviesa“. Pasku

ADVOKATAI

VYTAUTAS TARUTIS

— ADVOKATAS —
3133 So. Halsted Street
Tel. CALumet 6877
Val. 11—2 diena ir 4—8 vakaro
134 N. La Salle Street
Room 2014 Tel. STate 7572
3149 So. Halsted Street
Tel. VICTory 2679

Phone Central 1824

A. A. SLAKIS

LIETUVIS ADVOKATAS
7 South Dearborn Street
Kambarys 1230
Chicago, Illinois
Res. Tel. Hyde Park 3395

Phone Boulevard 3697

LEON S. MIKELONS

LIETUVIS ADVOKATAS
3317 So. Halsted St.
Chicago, Illinois

OLIS IR VASALLE

ADVOKATAI
134 No. La Salle St., Suite 1308
Vakarais tik Ketvirtadieniais
3252 So. Halsted St.
Tel. Calumet 6945

JOHN B. BORDEN

LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. Cermak Road (W. 22 St.)
Ofiso valandos: Kasdien nuo 9 iki 6
Vakarais: Pamedėlio, Serėdos ir Pėtnyčios 6 iki 9
Telefonas Canal 1175
Namai: 6459 S. Rockwell St.
Telefonas Republic 9600

tiniam savo numery, iš birželio mėnesio jis rašo:

„Šio karo tikslas yra grynai komercinis — imperialistinis. Kaip greitai šis tikslas bus atsiektas arba užtikrintas, karo misija bus baigta. Tegul visą pasaulį valdo vien Hitleriai ir Musoliniai. Kaip tik del šių karo tikslų, Amerika turi išieiti iš šio karo ir laikytiš nuošaliai. Toks privalo buti obalasis visų, kurie myli taiką ir demokratiją.“

Iš čia aiškiai matyti, jog per

Dr. Margeris

3325 S. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. ik. 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Šventadieniais tik susitarus
Phone YARds 7299

Dr. Agnes L. Karwoski

PHYSICIAN AND SURGEON
MOTERŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
2100 West 35th Street
Ofiso valandos: iš ryto 10-12; Popiet: 2-4 ir 7-9 vakare.
Telefonas: Ofiso Virginia 3355
Namų Yards 2161

LIETUVIAI DAKTARAI AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Tel. YARds 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9

Pirmadieniai: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Šventadieniai: 11 iki 12

Dr. V. A. Šimkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir Akinius Pritaiko
3343 S. HALSTED ST.

Dr. J. J. Šimkus

DENTIST
1821 So. Halsted Street
Canal 0257
Tues., Thurs., Fri.
6322 So. Western Ave.
Mon., Wed., Sat.
Hemlock 6117
CHICAGO, ILL.

Tel. Pullman 1193 ir 8277

I. E. MAKARAS M. D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10758 So. Michigan Ave.
ROSELAND-CHICAGO, ILL.

Victory 1522

DR. J. KULIS

Valandos:
9 iki 12 a.m.—6 iki 9 p.m.
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3259 So. Halsted St. Chicago

Ofiso Tel. Victory 3387

DR. J. P. POSKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3133 S. Halsted St. Chicago
Ofiso valandos:
Nuo 9 iki 12 diena ir — 7 iki 9 vak
Išskyrus Antrnio ir Ketvirt. vak
Rez. 6504 So. Artesian Avenue
Telefonas Hemlock 2374
Res. valandos: 3 iki 6 vakare
Antradieniais ir Serėd. 3 iki 9 vak

Tel. Canal 0257

Dr. P. Z. Zalatoris

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso valandos:
10:30 iki 12 val. rytals
1 iki 8 val. po pietų
6 iki 9 val. vakarais.
Sakmadieniais: 9 iki 12 val. rytals
Ofisas:
1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0257
Residencija:
6480 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6480

visą laiką mūsų komunistai akelai tarnavo Hitleriui, ragindami, kad Amerika nesikištų į karą ir neremtų Anglijos. Ar nebuvo jie paprastai kalbant kvailiai ir trumparegiai?

ED. W. BAKS

REAL ESTATE — LOANS
Insurance and Builderis
Esu šiame biznyje 20 metų. Pagalbėju gauti visokias pasokolas; statau namus, mainau juos ir parduodu.
Visais real estate reikalais kreipkitės į

Ed. W. Baks
4472 Archer Ave.
Tel. Virginia 1109
CHICAGO, ILL.

Phone Calumet 7358

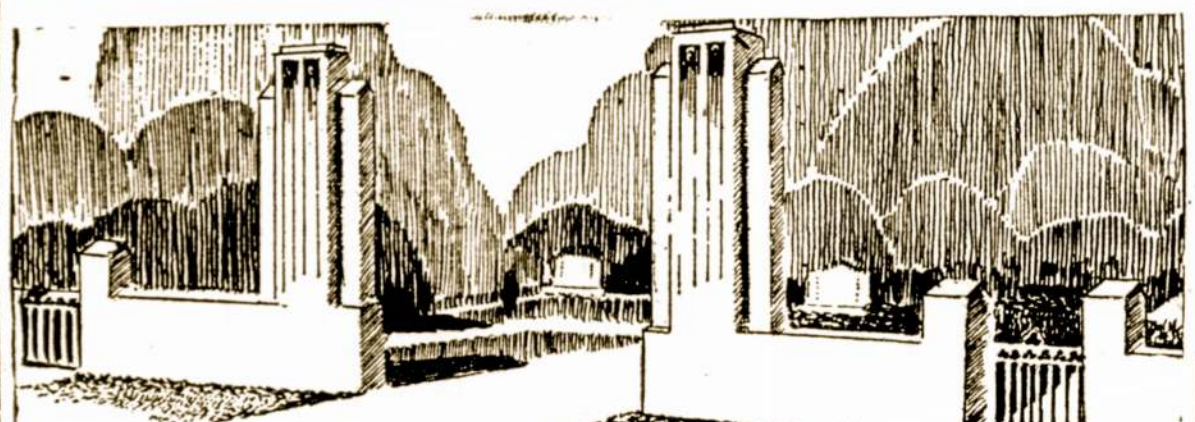
DR. M. ZILVITIS

DENTISTAS
3243 South Halsted Street

Tel. Yards 3557

DR. J. MOCKUS

LIETUVIS DENTISTAS
3401 So. Halsted St. Chicago
Hours: 9-12 2-5 6:30 to 8:30
No Office Hours Wednesday

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

N A R I A I
CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAI DOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS

Ambulancų Patarnavimas Dieną ir Naktį
Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse

ANTHONY B. PETKUS

6812 So. Western Ave. Phone GROvehill 0142
1410 So. 49th Court, Cicero Phone Cicero 2109

A. M. PHILLIPS

3307 So. Lituania Avenue YARds 4908

ALBERT V. PETKUS

4704 So. Western Ave. Phone Lafayette 8024

J. J. ZOLP

1646 West 46th Street Phone Yards 0781-0782

LACHAWICZ IR SUNUS

2314 West 23rd Place Phone CANal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th St. Phone Pullman 1270

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED ST. 710 WEST 18TH ST.
VISI TELEFONAI: YARds 1419

J. LULEVIČIUS

4348 So. California Ave. Phone Lafayette 3572

S. P. MAŽEIKA

3319 So. Lituania Ave. Phone Yards 1123

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIASIA IR DIDZIAUSIA LAI DOTUVIŲ ISTAIGA

AMBULANCE

DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Tel. Yards 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.

4447 South Fairfield Ave.

Tel. LAFayette 0727

DYKAI Kopyčios visose Chicago dalyse

Klausykite mūsų radio programus Antradienio ir šeštadienio rytais, 10:00 val. ryte, iš W.H.I.P. Stoties (1480-K) su Povilu Saltimieru